

Karaloukta nütüma Pablo namüin na Chajanakana ROMA

Nüsakün Pablo na anoujashiikana
chakana Roma

1 ¹Taya, wane chi nüchepchiakai Cristo Jesús, Pablokai anülia, wane chi Aluwataaushikai aneekajalaakai nütüma Maleiwa, tashajüin joolu'u jümüin jia anoujashii nünain Jesucristo kepiakana sulu'u tü pueulokat Roma. E'itaanüshi taya nütüma süpüla taküjinjachin sümüin wayuu tü nüchiki anasükat aapünakat wamiin nütüma Maleiwa. ²Saashin tü nashajakat na nünükimaajananaka Maleiwa paala sümawai sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, pansaasü nünüiki sünain nu'tte'erüinjatüin wayuu nükajee chi Nüchonkai, chi Wasenyotsekai Jesucristo. ³Watüjaaa'a'uchi Jesús sünain wayuuin nia, saa'u niain nuu'uliwo'uin David, chi sülaülashikai mma paala sümawai. ⁴Maainjalasai Jesús. Je watüjaaa'a'uchi sünain Nüchoin Maleiwa chi Pülashikai ma'i, süka süso'iraain naa'in nütüma süchikijee ouktaa. ⁵Saa'ujee anamiain Cristo tamüin, nüneeküin taya süpüla ta'yataainjachin

nümüin je süpüla kojutüinjachin nia tatüma. E'itaanüshi taya süpüla taküjinjatüin tü nüchikikat sainküin mma sümüin tü wayuukoluirua nnojotkat judíoin, tü "gentilekaluirua" maa aka jiakana, süpüla sünoujainjatüin nünain je süpüla soonooinjatüin sümaa nünüiki. ⁶⁻⁷Tasakün joolu'u jia chakana Roma, jia aishiikana nüpüla Maleiwa, jia aneekünüshiikana nütüma süpüla nüpuşinjanain Jesucristo. Achuntüshi taya nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nee'iyatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjanain wane anaa jümüin.

Kee'ireesü naa'in Pablo
o'unaa Romamüin

⁸Je palajana, süka yootüin süchiki tü jünoulakat sainküin mmakat süpuşhua, taapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u tü kasa anasü naa'inrakat Jesucristo jümüin jiakana jüpüshua. ⁹⁻¹⁰Nia Maleiwa ta'yataaka amüin süka süpuşhua taa'in sünain taküjin nüchiki chi Nüchonkai O'tte'erüikai. Nia atüjaaka taa'u sünain tachuntüin

nüümuin waneepia joo'opünaa
so'uka'i je sa'wai. Je achuntüshi taya
nüümuin süpüla o'unaa jünainmüin
cha'aya Romamüin, müleka
nücheküle shia tapüleerua.

¹¹Cheeshi taya jümaa süpüla
taküjinjatüin jümuin wane
pütchi anasü aapünakat nütüma
chi Naa'inkai Maleiwa tamüin
süpüla katsüinjatüin jaa'in sütüma.
¹²Kee'ireesü taa'in wakaalijiraain
wayakana wapüshua sünain
achecheraa waa'in sükajee tü
wanoulakat. Wanaa sümaa katsüin
jaa'in tatüma saa'u ji'rüin tü
tanoulakat, katsünjeerü taa'in
jütümaya saa'u te'rüin tü jünoulakat.
¹³Jütüjaa aa'uchi taya, tawalayuwaa,
sünain taküjin nüchiki chi
O'tte'erüikai sümuin wayuu gentile
sainküin mma, je takealij Jain naya
süpüla anouja nünain Cristo.
Aka'aya na manoujainsaliikana
chakana Roma, kee'ireesü taa'in
joolu'u takealijieein naya süpüla
nanoujain nünain. Wainmatuaichi
taya achuntüin shii'ree to'uneein
jünainmüin. Isasi tachiki o'unaa.
Müshi aka ta'alijinnakai aa'in.

¹⁴E'itaanüishi taya süpüla aküja
nüchiki chi O'tte'erüikai sainküin
mmakat süpüshua, sümuin wayuu
eekai kache'ein pütchi griego je
sümuin wayuu eekai mache'ein
griego, sümuin wayuu eekai sütüjin
karaloukta je sümuin eekai matüjin.
¹⁵Je sükajee tia, yapashi taya süpüla
taküjinjachin nüchiki sümuin tü
wayuukolüirua chakat Roma.

¹⁶Nnojoishi taya japiulin sünain
aküja nüchiki chi O'tte'erüikai
sümuin wayuu. Chi wayuu eekai
naapüin tü nüchikikat Cristo sümää
nünoujain nünain, o'tte'enneechi
nia nütüma chi Maleiwa Pülashikai.

Na wayuu aküjünakana amüin
tü nüchikikat palajana, naya na
judíokana. Je na judío eekana
nanoujain nünain, o'tte'ennüshii
naya. Aka'aya na gentilekana,
mayaasüje maküjuuin nüchiki
namüin paala, aküjünütpta
namüin maa'ulu yaa süpüla
no'tte'ennajain na eekana
nanoujain nünain. ¹⁷Je sütüma
tü nüchikikat chi O'tte'erüikai,
wayaawatüin saa'u sünain
anajirainapain waya nümaa
Maleiwa sünainjee tü wanoulakat.
Naa'inrüin chi Maleiwakai tü
kasa anasükat wamüin saa'ujee
wanoujain nünain Jesucristo. Shia
tü ashajünakat paala sulu'u tü
karaloukta nüchikimaajatkat chi
Maleiwakai, sünain müin mayaa:
"Chi wayuu eekai nünoujain nünain
Maleiwa, anaawashi nümaa
kataiwa'aya no'u. Je ouktapa nia,
ayatshi anaawain nümaa".

Nü'ürüla Maleiwa sünain wayuu süpüshua

¹⁸Süka masütaajuin wayuu
manoujainsat sünain kaainjalaa,
shiyouktüin tü shiimüin nüchikikat
chi Maleiwa iipünaajachikai. Je
sükajee tia, jashichishi ma'i nia
namüin. Süsaleena naya nütüma
süka mojutüin nia natüma je süka
ayatüin naya sünain kaainjalaa.

¹⁹Tü shiimüin nüchikikat chi
Maleiwakai, nnojotsü nunujulüin
suulia tü wayuukolüirua. Ja'yasü
ma'i sümuin wayuu süpüshua
nütüma ²⁰sünain niain Maleiwain
je sünain niain pülashin, sükajee tü
kasa nükumajakat paala sümäia.
Nnojotsü wayuu matüjaainkat
naa'u Maleiwa, süka shi'rüin wayuu
süpüshua tü kasa nükumajakat. Je

sükajee tia, nnojotsü jamüinjatüin nanüiki nümüin.

²¹ Soo'opünaa natüjaain naa'u chi Maleiwakai, nnojoishi kojutüin natüma sümaa nnojolüin naapüin analu'ut nümüin. "Shiimünshi sünain piain Maleiwain", nnojoishii müin nümüin. Nnojotsü nayaawatüin aa'u tü shiimüinkat. Je tü jülijakat naa'in, nnojotsü kasain anain apüla, süka nayouktüin tü shiimüinkat. ²² Ja'itaina kekiishiin naashin, maa'in aa'inchii ne'e naya. ²³ Sünain nnojolin na'waadüin chi Maleiwakai Matüjainsaikai ouktaa, shia na'waaüaka ne'e shiyaakua kasa wainma, tü namaleiwasekalürira naajüin. Na'waadüin shiyaakua wayuu, tü ouktajatkät so'u wane ka'i. Je na'waadüin shiyaakua wuchii, shiyaakua mürüt, oo'ulaka shiyaakua tü kasa lemtüsükat mmolot'u.

²⁴ Je saa'ujee nnojolin kasajachin chi Maleiwakai namüin, ayüülajünüshii naya nütüma süpüla naa'inrüinjatüin tü kasa mojusü kee'ireekat ma'i naa'in. Mojulaajiraashii naya napüshua. Naa'inrüin tü kasa japtüükatt atüma wayuu, maa aka a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümäa wane toolo. ²⁵ Nayouktüitpa tü shiimüinkat nüchikikat chi Maleiwakai süpüla shiaiñ joolu'u nanoujainjatüin tü alawaakat. Chi Maleiwakai akumajakai kasa süpüshua, shiimüin sünain niainjachin wa'waadüin süpüla ka'i süpüshua. Alu'usa nayakana, nnojoishi niain na'waadüin. Shia na'waaüaka ne'e tü kasa nükumajalakat. ²⁶ Je süka nayouktüitpain tü shiimüinkat, ayüülajünüshii naya nütüma

Maleiwa süpüla naa'inrüinjatüin tü mojusü kee'ireekat ma'i naa'in.

Oo'ulaashii na jieyuukana suulia atunkirawaa nümaa na'wayuuse süpüla nama'üjaainjanain namaa eekai jieyuujiraain wanaa namaa.

²⁷ Mataaja'a na tooloyuukana sünain noo'ulaain suulia atunkirawaa sümaa na'wayuuse, süka kee'ireein naa'in tü mojusükat namaa eekai toolojiraain wanaa namaa. Ama'üjiraashii na tooloyuukana. Je süsalashii naya tia nütüma Maleiwa.

²⁸ Ja'itaina natüjaain aa'u chi Maleiwakai, motüsü naa'in tü nayaawatakat aa'u nünainjee, süka nnojoliin kasain saapüin namüin naajüin. Je sükajee tia, ayüülajünüshii naya nütüma süpüla ne'iküinjatüin naa'in sünain aa'inraa tü mojusü jülijakat waneepia naa'in. ²⁹ Je saa'ujee tia, alana'aleesia saainjala wayuu maa'ulu yaa, sümaa mojulaain ma'i naya, maa aka kachiiruaa aa'in washirüü, je maa aka jülijaa aa'in tü mojusükat waneepia. Achunjasü naa'in shii'iree o'utaa saa'in wayuu. Ashe'ejiraweeshii naya. Aküjashii naya alawaa. Kanainsü naa'in wayuu. Eperulajaashii naya. ³⁰ Mojusü nanüiki sujuuna wayuu. A'ürülaashii ma'i nünain Maleiwa. E'rülii ma'i wayumüin naya sümün wayuu. A'waataashii ma'i naya sulu'u nakuaippa sümaa pülin naa'in suulia wayuu. Jülijasü naa'in waneepia tü kasa mojusü naa'inrüinjatkat. Nayouktüin süchiawaa nei je nüchiawaa nashi.

³¹ Nnojotsü mojuin naa'in saalijee naainjala. Nnojotsü pansaain nanüiki. Nnojotsü namüliajüin wayuu eekai müliain ja'itasü nüpüshin naya. ³² Je ja'itasü

natüijaain aa'u tü nümakat chi Maleiwakai sünain: "Kasalajaneerü sümün wayuu süpüshua eekai saa'inrüin kasa eekai müin aka tia sümaa su'utinnaleein aa'in", sünain nümün sümün wayuu, ayatshi'iya naya sünain kaainjala. Je nanüki namünin na wayuu aa'inrakana kasa mojusü wanaa namaa: "Anasü tü jaa'inrakat", müşhii naya namünin.

**Kasalajaneerü sümün
saainjala wayuu süpüshua**

nütüma Maleiwa

2 ¹Eesüja'a süpüla jümün tamüin: "Tü wayuukolüira püküjakat achiki wamüin, shiimiüin sünain kaainjaraliin naya. Acheküsüja'a kasalajanainjatüin namünin naainjala. Otta wayakana, nnojoishii müin aka nayakana". Tamüshii paala jia: Wanaawashii jia namaa na wayuu jiyoujakana, süka jaa'inrüinya ne'e tü kasa mojusü naa'inrakat. Sükajee tia, kasalajaneerü jümün jiakanaya. ²Watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain lotüin nukuaippa süpüla kasalajanainjatüin nütüma saainjala tü wayuu aa'inrakat kasa müin aka tia. ³Müsüja'a eera jaa'in jüle'eru'u: "Kaainjaralii nala, otta wayakana, nnojoliishii müin aka naa'in. ¿Kasakaja eera kasalajaneerüin wamüin nütüma Maleiwa?". Tamüshii paala jia: Shiimün sünain een kasa kasalajaneetkat jümün, süka jaa'inrüin tü kasa mojusü naa'inrakat nayakana. ⁴Müşhija'a eera jia te'ipajee: "Nnojoleechi aashichijaa in chi Maleiwakai wamüin maalü saalijee waainjala, je nnojoleena süsalain waya nütüma, süka anamiain ma'i nia

sümiin wayuu". Tamüshii paala jia: E'rülii wayumüin ma'i jia nümüin Maleiwa. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a jiyaawatüin saa'u sünain anamiain nia jümün shii'ree jiyaawajaainjanain suulia jaainjala?

⁵Manoujüinyeesalii jia sünain nnojolüin jaapain tü nümakat chi Maleiwakai süpüla jükatalaain suulia jaainjala. Sükajee tia, müle'oleejeeria ma'i naashichin chi Maleiwakai jümün, süka lotüin nukuaippa süpüla süsaleenain jia jaainjala nütüma so'uweena tü ka'i kasalajaneetkat o'u saainjala wayuu nütüma. ⁶Je so'u ka'ikat tia, süsaleena jia jaainjala sünainjee tü jaal'inrakat kataiwa'aya jo'u. ⁷Eesü wayuu eekai süchecherüin saa'in sünain aa'inraa tü anasükat sümün wayuu. Kataiwa'aya no'u, a'waajünüshi chi Maleiwakai nütüma sümaa kojutüin nia nütüma, süka kee'ireein ma'i naa'in kateein no'u waneepia nümaa süchikjee ouktaa. So'u ka'ikat tia, aapüneerü nümüin nümawaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. ⁸Akajasa chi wayuu ayoutkakai tü shiimüinkat sümaa naa'inrüin waneepia tü mojusükat kataiwa'aya no'u, süka kee'ireein naa'in tü anasükat nüpüla niakai ne'e nümüiwa suulia wayuu, ütteerü ma'i naa'in chi Maleiwakai noo'omüin so'u ka'ikat tia. Süsaleechi nia naainjala nütüma. ⁹Müle'oeerü ma'i tü müliaan ne'reetkat na wayuu aa'inrakana tü mojusükat kataiwa'aya no'u. Maa aka judío otta gentile, ne'reerü müliaakat so'u ka'ikat tia. ¹⁰Otta napüshua na wayuu aa'inrakana tü anasükat sümün wayuu kataiwa'aya no'u, kojuteena naya nütüma Maleiwa so'u ka'ikat tia, je nnojoleena mmolüin naya neema. Maa aka judío otta gentile, kojuteena nütüma süka

¹¹ matüjain nia kachekazaawaa'ataa wayuu.

¹² Na gentilekana, mayaainje nnojolüin nama'anain tü nüshajakat Moisés, amüloujienia ne'e waneepia naya saalijee naainjala. Otta na judíokana kama'anakana tü nüshajakat Moisés, kasalajaneerü namüin naainjala nütüma Maleiwa süka moonooin naya sümää tü nümakat. ¹³ Na wayuu eekai naapüin ne'e tü nümakat Moisés, nnojoliishii anajiraain nümaa chi Maleiwakai sükajee tia. Alu'ujasa müleka naal'inrüle tü nuluwataakat anain Maleiwa, anajiraweeda nümaa. ¹⁴⁻¹⁵ Eesti wayuu gentile eekai naa'inrüin süka naa'in namüiwa tü nuluwataakat anain Maleiwa, mayaasije nnojolüin aapünün namüin tü nüshajakat Moisés. Akaalijünüshii naya nütüma Maleiwa sünain atüjawaa saa'u tü kasa anasükat süpüla naa'inrüin oo'ulaka tü mojusükat süpüla nayouktüinjatiin. Wanaa sümää naa'inrüin tü kasa anasükat, nayaawata aa'u sünain anain shia no'ulu'u Maleiwa. Je müleka naa'inrüle tü mojusükat, nayaawata aa'u sünain mojuin shia. ¹⁶ Saashin tü nüchikikat chi O'tte'erüikai, tü taküjakat jümuin, eejeechi Jesucristo nümaa chi Maleiwakai so'uweena tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümüin saainjala wayuu süpüshua nütüma. Mayaasije nnojolüin atüjaanünin aa'u saainjala wane wayuu, atüjaaneerü aa'u kasalajanapa sümüin so'u ka'ikat tia.

Tü na'waataakat alu'u na judíokana

¹⁷ Müshii jia sünain ju'waataain sulu'u jünüiki: "Wayuu judío waya, waya'aya nüpuñshika Maleiwa, je

kojutsü watüma süpüshua tü nüshajanainkat Moisés. ¹⁸ Sünainjee we'ikünüin sünain tü nüshajakat, wayaaawata aa'u tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua, tü kasa anasükat süpüla waa'inrüin otta tü kasa mojusü nnojolüinjatkat waa'inrüin. ¹⁹ Waya ekirajaka wayuu sünain tü shiimüinkat, je wakaalijain na eekana nnojoliin natüjaain naa'u Maleiwa. ²⁰ Süka wayain aapünün amüin tü nüshajakat Moisés, watüjaaa aa'ut kasa süpüshua süpüla wekirajüinjatünin wayuu sünain tü shiimüinkat. Eekai maa'in naa'in, wakaalijeechi. Eekai matüjaain saa'u tü nüshajakat Moisés, wekirajeechi", müsü jünüiki. ²¹ Tamüshii paala jia: Jia ekirajülikana wayuu, cjamüsü nnojotka'a jaal'inrüin tü jikirajakat anain? Jia achiajaakana wayuu suulia o'uwajaa, cjamaka'a ka'ruwaraliika'a jia? ²² Jia achiajaakana wayuu suulia ama'ijawaa sümää wayuu nnojotkat su'wayuusein, cjamaka'a jiakana jüma'üjaaka'a sümää wayuu nnojotkat ju'wayuusein? Jia alerajakana tü maleiwayaastärkäliirua, cjamaka'a ju'luwajaka'a tü nakorolokat? ²³ Jia a'waataakana sulu'u aapünaa amüin tü nüshajakat Moisés, cjamaka'a mojutka'a chi Maleiwakai jüdüma sünain nnojolüin jaa'inrüin tü nuluwataakat anain? ²⁴ Ashajünüsü jüchiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat chi Maleiwakai, müsü yaa: "Na gentilekana, mojutsai chi Maleiwakai natüma süka ne'rüin tü kasa mojusü naa'inrakat na judíokana no'upala".

²⁵ "Ayaawatüna aa'uchii waya judíokana sünain nüpuñshin waya

Maleiwa, süka shi'yotoonüin wata", müshii jia sünain ju'waataain sulu'u jukuaippa. Tamüshii paala jia: Aamasü jümuin tü o'yotoonookat ata müleka jüüjüüle jia sümüin tü nuluwataakat anain Moisés. Akaajasa müleka nnojorule jüüjüüin jia sümüin, nnojoleerü kasain saamüin jümüin. Müshii aka ne'e naa'in wane wayuu eekai mo'yotoojuin näta.²⁶⁻²⁷ Je na gentilekana, mayaainje mo'yotoojuin nata, müleka naa'inrule tü nuluwataakat anain Moisés, "Jia tapüshika", meechi chi Maleiwakai namüin. Otta jiakana o'yotoona atachiikana, ayoujüneena jia natüma, süka nnojoliin jüüjüüin jia sümüin tü nuluwataakat anain Moisés, ja'itaina jiajin aapuushin amüin.

²⁸"Jia tapüshika", nnojishi müin chi Maleiwakai sümüin wane wayuu sünainjee shi'yotoonüin süta. ¿Kasa atüjaanaka atüma naa'u wane wayuu sünain shiimüin nüpüshin nia Maleiwa? ²⁹"Jia tapüshika", müniüshii napüshua na eekai ne'itaanüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa stüpüla nüpüshinjanain naya Maleiwa. Nnojoliishii naya e'itaanüin sünainjee o'yotoonaata, süpüla na'waajüniin sütüma wayuu. E'itaanüshii naya sünainjee shii'iranajaaitpain naa'in, süpüla na'waajüniin nütüma Maleiwa.

Lotüsü nukuaippa Maleiwa sünain süsaleerün wayuu

saainjala nütüma

3 ¹Tasakirüin paala jia: ¿Kasa anaka alu'u na wayuu judíokana noulia na gentilekana? ¿Kasa saamaka namüin tü o'yotoonookat ata? ²Eesüja'aya

anaka alu'u naya noulia na gentilekana, saa'u nayain aapüniin amüin palajana tü pütchi nünüükikat Maleiwa paala sümäiwa, je e'itaanüshii naya nütüma süpüla nekirajuinjatüin wayuu sünain tü pütchikat sainküin mmakat süpüshua.

³ Je müleka eere napüshi na judíokana eekai manoulain, žamalajaweerü saa'in jümuin tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai sütüma? ⁴Nnojo. Nnojoleerü amalajaain. Ayateeria naa'inrüin chi Maleiwakai tü nümakat. Ja'itairü aküjain alawaa wayuu süpüshua, pansaasü nünüiki chi Maleiwakai waneepia. Shia tü ashajünakat achiki paala sümäiwa. Müsü mayaa:

"Lotüsü nukuaippa chi
Maleiwakai wanaa sümäa
kasalajanain saainjala
wayuu nütüma,
süka pansaain waneepia
nünüiki".

⁵Eesü süpüla süsouktüin wane wayuu shi'ipajee tü tamakat, sünain maa tamüin: "Ja'itaina kaainjalain waya judíokana, nülatirüinya ne'e chi Maleiwakai tü waainjalakat woulia. Müleka nnojoruleje waalirüin tü kasa mojusükat, nnojishihe atüjaanüin aa'u chi Maleiwakai sünain alana'aleein lotüin ma'i tü nukuaippakat.

Sükajee tia, nnojotsü anain süpüla süsaleenain waya waainjala nütüma, saa'in wamüin". ⁶Tamüshii paala jia: Lotüshaatasü ma'i nukuaippa chi Maleiwakai sünain süsaleenain jia jaainjala nütüma. Müleka nnojoruleje lotüin nukuaippa sünain tü, nnojotsüje nuuntüin süsalain saainjala wayuu süpüshua nütüma. ⁷Mataalasü wane'eya: "Sütümajee

wakijain alawaa, shiyaawatüin wayuu naa'u chi Maleiwakai sünain nnojolin müin aka waya, süka pansaain waneepia nüñüiki. Je saa'u kojutüin nia sütümajee tü mojusü waa'inrakat, Ɂjamakuaippat süsalainjanain waya nütüma?".⁸ Otta sünüiki wane'eya tamüin: "Pikirajün waya sünain ayatüin sünain waa'inrüin tü mojusükat shii'iree kojuteein chi Maleiwakai sütümä wayuu sünainjee tü waainjalakat". Tamüshii paala jia: Nnojotsü shiaín tekiraja anain tia. ɁJamüshii ji'rüliika'a wayumüin sümüin tü tamakat jümüin? Shiimüin sünain lotüin ma'i nukuaippa chi Maleiwakai sünain kasalajanainjatüin jaainjala nütüma.

Nnojotsü jaralüin anajiraain nümaa Maleiwa sükajee tü nümakat Moisés
 9 Sünainjee süpüshua tü tamüitpaket jümüin, münjachi taya joolu'u jümüin: Waya judíokana, nnojoliishii waya alanaain noulia na gentilekana nu'upala chi Maleiwakai, süka süchepchiaín kaainjala wayuu süpüshua, wayuu judío oo'ulaka wayuu gentle. ¹⁰Shia tü ashajünakat achiki paala sümawai sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, müsü mayaa:

"Nnojotsü wayuu eekai anajiraain nümaa Maleiwa.

Nnojotsü eein waneesüyaakaleje.

¹¹ Nnojotsü wayuu eekai stühatüin aa'inraa tü anasükat.

Nnojotsü wayuu eekai nümwheein Maleiwa.

¹² Nnojoishi jamajachin chi Maleiwakai namüin na wayuukana napüshua, süka shiaín jülijuin naa'in tü mojusükat waneepia.

Nnojotsü wayuu eekai saa'inrüin tü anasükat.

Nnojotsü waneesüyaakaleje.

¹³⁻¹⁴ E'rülii wayumüin ma'i na wayuukana napüshua sümaa na'ürülaain ma'i. Akülaashii alawaa, je ki'rashii ma'i sünain aashajawaa perulaa. Mülia aa'inrü wayuu sütümä nanüiki maa aka süchotokai maa'ala.

¹⁵ Nashe'etaain wayuu.

No'utüin saa'in wayuu.

¹⁶ Eepünaale no'unüin, shi'rüin mülia wayuu natüma.

Namojujain sukuappa wayuu.

¹⁷ Natke'erüin wayuu süka tü naa'inrakat je tü namakat.

¹⁸ Nnojoishi jamajachin chi Maleiwakai namüin. Mojutsai nia natüma".

¹⁹⁻²⁰ Waya judíokana, saa'u saapünüin wamüin tü nuluwataakat anain Maleiwa ashajünakat nütüma Moisés, antinneena waya nümiülatu'umüin Maleiwa so'weena wane ka'i süpiüla wasouktüinjanain nümuin saalijee nnojolüin waa'inrüin tü nümakat. Je iseerü wachiki asouktaa ni'ipajee Maleiwa saa'u waainjala. Soto jaal'in tü anajirawaakat nümaa Maleiwa, sünain nnojolüin sünainjeejatüin aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés, süka nnojolüin shiaín süpüljatüin. Aapuushi wamüin nütüma Maleiwa süpüla wayaaawatüinjatüin saa'u kaainjalain waya.

Anajiraashii waya nümaa Maleiwa sünainjee ne'e anoujaan nünain Jesucristo

²¹⁻²² Saa'u nnojolüin anajiraain wayuu nümaa Maleiwa sünainjee aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés, Ɂkasatalakalaka

anajiraainjatüin aka wane wayuu nümaa? Anajiraashii waya nümaa Maleiwa sünainjee wanoujain nünain Jesucristo. Shia tü aküjünakat achiki paala sümäiwa natüma na nünükimaajanakana Maleiwa oo'ulaka Moisés. Je nii'l'iyatüin shia chi Maleiwakai wamüi wapiüshua maa'ulu yaa sulu'u tü nüchikikat chi O'tte'erüikai. Wayuu süpüshua, na judíokana oo'ulaka na gentilekana, che'ojaasü anajiraainjanain naya nümaa Maleiwa. ²³Che'ojaasü anajirawaa wamüin süka kaainjalain wayuu ütamüinre'eya nuulia Maleiwa je sükatalaaín suulia tü kasa anasü nüchekakat süpileerua. Je nnojotsü nücheküin chi Maleiwakai ayatüin wayuu katatiin nuulia.

²⁴Anamia ma'i chi Maleiwakai sümün wayuu süpüshua waneepia. Je saa'ujee anamiaín ma'i nia, chi eekai nünoujain nünain Cristo Jesús, taashishi nia suulia naainjala sümäa anajiraain nia nümaa Maleiwa.

²⁵⁻²⁶Je paalinka, naawalüin chi Maleiwakai wayuu suulia süsalaa saainjala. Otta watüjaa aa'uchi nia sünain lotüin ma'l nukuaippa. Je süka lotüin nukuaippa, ni'rün sünain che'ojaain nüjütüin chi Nüchonkai süpüla ouktajachin saa'u saainjala wayuu süpüla anajiraainjatüin wayuu nümaa. Shiasa maa'ulu yaa, saa'u ouktüichipain Cristo, nuuntüin chi Maleiwakai nülatirüin saainjala wayuu eekai sünoujain nünain Cristo sünain ouktüin nia saa'u saainjala. Sünain nüjütüin Cristo sa'akamüin wayuu, nii'l'iyatüin chi Maleiwakai wamüin sünain shiimüin lotüin ma'l nukuaippa je shiimüin nuuntüin anajiraainjatüin nümaa wayuu süpüshua eekai sünoujain nünain Jesús.

²⁷Nnojo ju'waataain sulu'u joonoooin sümäa tü nuluwataakat anain Maleiwa, maa aka taküjaitpain jümuin sünain nnojoliin anajiraain wayuu nümaa Maleiwa sünainjee naa'inrüin tü nüshajakat Moisés. Watüjaa aa'ulu sünain shiain sümüiwa anajiraain anainjee waya tü wanoulakat nünain Jesús.

²⁸Tee'iyatüitpa jümuin sünain anajiraain wayuu nümaa Maleiwa, nnojotsü sükajeejatüin naa'inrüin tü nümakat Moisés namüin, sükajeejatü nanoujain nünain Jesús sünain ouktüin saa'u naainjala.

²⁹Chi Maleiwakai, nnojoishi Wamaleiwasein ne'e wayakana judíokana wamüiwa. Namaleiwase na gentilekana wanaa wamaa. Je sükajee tia, Sümaleiwaseichipa wayuu süpüshua. ³⁰Waneeshia chi Maleiwakai anajiraakai atüma wayuu süpüshua. Na judíokana, o'yotoona atachiikana, oo'ulaka na gentilekana, mo'yotooju atachiikana, anajiraashii naya napüshua sünainjee ne'e anoujaa nünain Jesucristo. ³¹¿Jamakalaka tü nüshajakat Moisés? ¿Jamüinjatü sukuaiippa watüma, waya anajiraainapakana nümaa Maleiwa sünainjee wanoujain nünain Jesús? ¿Nnojolüitpa kasain saamüin wamüin joolu'u? Nnojolun. Alana'aleesia joolu'u sünain kojutünjatüin shia watüma, süka wayaawatiitpain joo saa'u kasapiülajatüin shia wamüin nütüma Maleiwa.

Abraham, anajiraashi nümaa
Maleiwa sünainjee nünoula

4 ¹Soto jaa'in nüchiki Abraham,
chi waterushikai waya
judíokana sümäiwa paala. ¿Kasa
eejatka nüma'ana wanaa sümäa
anajiraain nia nümaa Maleiwa?

²Watüjaa aa'uchi Abraham sünain naa'inrütin wainma kasa anasü sümüin wayuu. Je müleka anajiraaleje nia nümaa Maleiwa sünainjee tü kasa anasü naa'inrakat, a'waataashije sulu'u tü naa'inrakat. Otta tamüshii paala jia: Nnojotsü kasain nu'waataain alu'u nu'upala Maleiwa. ³¿Jamüsü sünüüki tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa noo'opünaa Abraham? Müsü mayaa: "Nücheka achikit Maleiwa anajiraain Abraham nümaa sünainjee nünoujain nünüüki".

⁴⁻⁵Watüjaa aa'ulu sünain nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua anajiraainjatüin wayuu kaainjarat süpüshua nümaa. Wane a'yataai, "Asülaajünüsü tamüin neerü", nnojishi müin. "Awalaajünüsü ta'yataain", müshi. Alu'usa wayakana, müşhii aka waya naa'in wane wayuu eekai nüslüajünüin amüin neerü sünain ma'yataain. Saa'ujee wanoujain nünain Maleiwa, nücheka achikit anajiraain waya nümaa. ⁶Nüküjin David paala sümaiwa nüchiki wane achekünakai amüin süchiki anajirawaa nümaa Maleiwa. Naashin David, nnojotsü sünainjeejatüin tü kasa anasü naa'inrakat, sükajejetü nünoujain nünain Maleiwa. Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuukai naashin David. Müsü tü nüshajakat:

⁷⁻⁸"Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu alatinnakai aainjala nuulia nüttüma Maleiwa, süka motüin naa'in Maleiwa tü kasa mojusü naa'inrakat. Müiria nnojolüin jülüjüin aa'inyüü naainjala süpüla kasalajanaa nümuin nüttüma Maleiwa".

⁹¿Naya ne'e kamüinjanaka tü anajirawaakat nümaa Maleiwa

na o'yotoona atachiikana namüiwa? Nnojo. Namüinjatü shia na mo'yotooju atachiikana wanaa namaa. Tamüinapa'asa jia soo'opünaa nüchiki Abraham sünain nücheküin süchiki Maleiwa anajiraain nia nümaa süka nünoujain nünain. ¹⁰¿Joujatü nücheküin achiki Maleiwa tü anajirawaakat nümaa Abraham? ¿Anajiraashi nia süchikijee shi'yotoonüin nüta? Nnojo. Anajiraashi süpülapünaa. ¹¹Saa'u anajiraain Abraham süpülapünaa shi'yotoonüin nüta, shiyaawatüin wayuu saa'u anajiraain nia nümaa Maleiwa sünainjee tü nünoulakat ne'e sümüiwa. Jümeenakalaka joo tamüin: "¿Kasa apülaajatka shi'yotoonüin nüta?". O'yotoona atachi nia süpüla sütijaajinjatüin wayuu naa'u sünain anajiraachipain nia nümaa Maleiwa. Je maa'ulu yaa, na gentilekana, mayaainje mo'yotoojuin nata, anajiraainapa naya nümaa Maleiwa sünainjee tü nanoulakat nünain, maa aka anajiraain paala Abraham süpülapünaa shi'yotoonüin nüta. Eekalaka süpüla namüin na gentilekana: "Washi nia'aya". ¹²Watüjaa aa'uchi Abraham sünain natuushin na judíokana, na o'yotoona atachiikana, saa'u ni'irukuin naya. Otta müşhi'ya joolu'u, na judíokana eekai nashatüin tü nünoulakat Abraham süpülapünaa shi'yotoonüin nüta, shiimainchipa sünain nashin.

**Ekettaajüsü tü pütchi pansaakat
paala nümuin Abraham,**

süka nünoujain nünain Maleiwa

¹³Watüjaa aa'uchi Abraham oo'ulaka na nükeyuukana sünain pansaain nünüüki chi Maleiwakai namüin sünain maa: "Anashaateechi

ma'i Abraham tatüma oo'ulaka tü wayuukoltüirua sainküin mmakat süpüshua eekai sümüin: 'Nia Abraham washika' ". Tasakirüin paala jia: ¿Pansaasü, saa'in jümüin, nünüiki chi Maleiwakai namüin sünainjee naa'inrüin tü nuluwataakat anain Moisés? Nnojo. Shia sünainjee anajiraainapain naya nümaa Maleiwa sünainjee nanoujain nünain.¹⁴⁻¹⁵ Müleka pansaaleje nünüiki chi Maleiwakai namüin sünainjee aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés, čjamaka'a che'ojaaka'a namüin anoujaa nünain Maleiwa? Amülasija'a mmata pansaain nünüiki sünain anashaatainjanain ma'i naya nütüma, je na wayuu pansaakana amüin nünüiki Maleiwa, acheküsüje süsalain naya nnojorule naa'inrüin tü nuluwataakat anain Moisés. Akaajasa müleka nnojorule anajiraain wayuu sünainjee aa'inraa tü nümakat Moisés, nnojoliija'a süsalainjanain na anoujashiikana maa aka nnojorule naa'inrüin shia.

¹⁶Tamüshii paala jia jüchikua: Pansaasü nünüiki chi Maleiwakai nümuin Abraham süka nünoujain nünain. Shiasa süka anamiain ma'i chi Maleiwakai nümuin Abraham, anajiraakalaka nia nümaa. Anamiakalaka nia joolu'u sümün wayuu süpüshua eekai "Nia Abraham washika" sümüin sünain sünoujain. Nnojoishi anamiain nia namüin na judókana namüiwa, na aapünakana amüin tü nüshajalakat Moisés. Anamiashi namüin napüshua na eekai nanoujain nünain maa aka Abraham. Shiimüinkalaka niain Abraham washin waya anoujashiikana wapüshua.¹⁷ Jülija jaal'in jaralin chi pansaain anüiki. Shiimüin niain

Maleiwa, chi Maleiwa nünoujakai anain Abraham, chi Maleiwa keraakai atüma tü nümakat sünain pansaain nünüiki, chi Maleiwa oso'irakai saa'in wayuu ouktüsü, chi Maleiwa aküjakai süchiki tü naa'inrüinjatkat nnojoliüwa'aya naa'inrüin. Wamakalaka waya anoujashiikana süka süpüshua waa'in: "Anata'aleeshija'a ma'i waya süka niain washin Abraham", maa aka tū ashajünakat nüchiki Abraham sulu'u tū nüchikimaajatkat Maleiwa, sünain müin mayaa: "E'itaanüshi pia tatüma süpüla piainjachin süshin wayuu wainma sainküin mmakat".

¹⁸Süpüla nikeraajüinjatiin chi Maleiwakai tü nümakat nümuin Abraham sünain pansaain nünüiki, acheküsü naapüin kachonwaa nümuin. "Iseerü süchiki ayaawajünaa tü püikeyuukalürua, süka wainmeerüin ma'i shia", müshi chi Maleiwakai nümuin Abraham. Mayaainje laülaain Abraham sünain machonwaa, katsüinsü tū nünoulakat sünain na'atapajüin tū naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai nümuin. Sükajee tia, müürjese wattain saalin nüikeyuu sainküin mmakat maa'ulu yaa.

¹⁹"¿Jamakuippaliikai waya süpüla kachoinjanain?", müsü naa'in nüle'eru'u Abraham. Mayaainje sülü'lülin polooin shikii juya nuuyase je maralüin Sara tū nu'wayuusekat, ayatsü nünoujain sünain naapeerüin Maleiwa kachonwaa namüin.²⁰⁻²¹ Nnojotsü naapüin naa'in sünain maa: "Matüjainsai Maleiwa ekeraajaa tü nümakat tamüin". Shia eeka katsüin tū nünoulakat sümaa nu'waajüin Maleiwa waneepia. "Shiimüin sünain nuuntüin nikeraajeerüin

Maleiwa tü nümakat tamüin sünain pansaain nünüiki", müshi.

²²Tamüshii paala jia: Sükajee nünoujain Abraham tü nümakat chi Maleiwakai nümuin, ekettaajüsü tü ashajuushikat: "Nücheka achikit Maleiwa anajiraain Abraham nümaa", makat. ²³⁻²⁴Tia pütchikat, nnojotsü nüpüla jatiün Abraham nümüwa, wapüla jatü wayakanaya. Nücheka achikit Maleiwa anajiraain waysa nümaa sünainjee wanoujain nünüki. Nia chi Maleiwa Pülashikai ma'l, chi oso'ire'etkai naa'in Wasenyotsekai Jesús süchikijee ouktaa. ²⁵Watüjaa aa'ulu sünain naapüin chi Nüchonkai süpüla ouktajachin nia saa'u waainjala, je sünain nüso'ire'erüin naa'in süchikijee ouktaa süpüla anajiraainjanain waysa nümaa.

**Tü anaawaakat nümaa
Maleiwa nünainjee Cristo**

5 ¹Saa'u anajiraainapain waysa nümaa chi Maleiwakai sünainjee tü wanoulakat nünain, anaitpa joolu'u tü waa'inkat nu'upala nütüma chi Wasenyotsekai Jesucristo. ²Sünainjee tü naa'irakat Cristo, nii'iyatüin chi Maleiwakai na'anasia wamüin. Je maa'ulu yaa, kamalaintpa wamüin tü anajirawaakat nümaa. Je saa'u anajiraainapain waysa nümaa, talatashaatasü ma'l waa'in saa'u nnojoliinapain katatüin waysa suulia tü kasa anasü nüchekakat Maleiwa wapüleerua, süka watüjaain saa'u sünain wama'anainjattüin shia süpüshua so'uweena wane ka'i. ³Ja'itairü we'rüin müliaa, ayatsü talatüin waa'in su'utpünaa tia. Sükajee tü müliaakat, watüjeerü wachecherüin waa'in sünain anoujaa.

⁴Je walatirapa tü müliaakat, "Lotüsü jukuaippa to'upala", meechi chi Maleiwakai wamüin. Je sükajee talatüin nia wamaa, watüjaa aa'ulu sünain ayateenain nükaalijüin waysa müleka we'rüle müliaa wachikua. ⁵Je nnojoleena waysa e'rüin japülli, süka wakaalijüneenain nütüma Maleiwa sünain katsüinjatüin tü wanoulakat. Nükaalijjeena waysa süka alin ma'l waysa nüpüla. Je chi Naa'inkai Maleiwa aapünakai wamüin, nii'iyatüin wamüin sünain alin ma'l waysa nüpüla Maleiwa.

⁶Je paalainka, nnojotsü wountüin anajiraain waysa nümaa Maleiwa, süka nnojolin jamajachin nia wamüin. Wanaa sümaa tia, ouktüshi Cristo süpüla nu'tte'erüinjanain waysa. ⁷Ja'itaichi takaalijjeein ma'l wane wayuu, nnojorüleeja'a tacheküin ouktüin taya naa'ujee, ja'itaichi niain wane wayuu aa'irakai süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés, ja'itaichikeje niain wane wayuu kamaneekai waneepia sümüin wayuu. ⁸Akaajasa Cristo, nnojotsü niyoutka achiki ouktaa waa'u. Je mayaainje kaainjaraliin waysa, ouktüshia ne'e nia waneepia waa'ujee. Süka tüü, nii'iyatüin Maleiwa wamüin sünain alin ma'l waysa nüpüla.

⁹Sotoyoosüje jaa'in tü taküjakat jümiün süchiki süsaleerüin saainjala wayuu nütüma Maleiwa so'uweena wane ka'i. Otta wayakana, mayaainje kaainjalain waysa paalainka, anajiraainapa waysa joolu'u nümaa Maleiwa sünainjee tü nüshakat Jesús amülakat sünain ouktüin saa'u waainjala. Je sükajee tia, o'tte'ennüshii waysa nütüma Cristo. Müinaya waysa nnojoliin süsalain

waainjala nütüma. ¹⁰Tamüshii paala jia jüchikua: Mayaainje mojaawain waya paalainka nümaa Maleiwa, anaawashii waya joolu'u nümaa sütümäa tü naa'inrakat chi Nüchonkai sünain ouktüin nia waa'ujee. Je süka anaawainapain waya nümaa Maleiwa, shiimüin sünain wo'tte'ennüinjanain nütüma Cristo süka katüitpain no'u. ¹¹Je naapüin wamüin chi Maleiwakai miyo'ushaata talataa aa'in, sükajee tü naa'inrakat Jesucristo chi Wasenyotsekai. Nia kakajeejanaka anaawain waya nümaa Maleiwa.

Ouktaa nünainjee Adán otta anajirawaa nünainjee Cristo

¹²Taso'iree aa'inchii jia sünain anain ma'i tü naapakat wamüin Cristo, je sünain mojuin ma'i tü naapakat wamüin Adán. Kaainjalashi Adán nuulia Maleiwa sükajee niyoutkajaain sümaa nünüiki nümuin. Ouktakalaka nia saalijee. Je sükajee kaainjalain Adán, o'ttüsü wayuu ütamüinre'eya sünain kaainjalaa. Ouktakalaka naya saalijee. ¹³⁻¹⁴Je wanaa sümaa tia, nnojotsü kasalajanain sümüin wayuu moonooinwaa sümaa tü nüshajalakat Moisés, süka nnojolüin eejatüni shia. Mayaainje'e nnojolüin nayoutkajaain nünüiki Maleiwa, maa aka Adán, ouktüshi'iya ne'e waneepia napüshua'ale'eya süka wayuuin kaainjaralii naya.

¿Jamüsü waneejatüka'a tü aapuushikat wamüin nütüma chi Maleiwakai suulia tü aapuushikat wamüin nütüma Adán? ¹⁵Sükajee kaainjalain Adán, shi'rüin ouktaa tü wayuukoliirua süpüshua.

Alu'usa tü naapakat wamüin chi Maleiwakai nünainjee Jesucristo,

alana'aleesia ma'i sünain anain shia. Anamiashaatashi ma'i chi Maleiwakai süpüla naapüin chi Nüchonkai wamüin. Je tü kasa anasü naa'inrakat Cristo, süpülatü wayuu süpüshua'ale'eya. ¹⁶Müshi taya tachikua: Tü naapakat wamüin chi Maleiwakai, alana'aleesia ma'i sünain anain shia. Otta tü naapakat wamüin Adán, mojusü. Saa'ujee naainjala waneeshia wayuu, kasalajanasi sümuin saainjala wayuu süpüshua sümaa sükatalaain nuulia Maleiwa. Otta saa'l tü naa'inrakat Cristo, anajiraajeerü wayuu watta salin nümaa Maleiwa. ¹⁷Saa'u naainjala Adán, o'ttüsü wayuu süpüshua sünain kaainjalaa je ouktüshii naya saalijee. Otta saa'u tü naa'inrakat Jesucristo, chi wayuu aapaakai na'anasia Maleiwa süpüla anajiraainjachin nümaa, katsüinsü naa'in sünain anoujaa.

¹⁸Tamüshii paala jia jüchikua: Tü naapakat chi Maleiwakai wamüin nünainjee Cristo, alana'aleesia ma'i sünain anain. Otta tü naapakat wamüin Adán, mojusü. Nükajee Adán, saa'l kaainjalain nia, e'itaanüsü wayuu süpüshua nütüma Maleiwa süpüla süsalainjatüin saainjala sümaa katatuinjatüin nuulia. Otta nükajee Cristo, saa'u tü anasü naa'inrakat sünain ouktüin waa'ujee, nnojoleerü kasalajanain wamüin waainjala. Taashishii waya suulia süsalaat waainjala je müinaya nnojoliin akatanniin nuulia Maleiwa. ¹⁹Saa'ujee moonooin Adán sümaa nünüiki Maleiwa, o'ttüsü wayuu ütamüinre'eya sünain kaainjalaa. Otta müsia joolu'u, saa'ujee noonooin Jesucristo sümaa nünüiki Maleiwa, eeitpa süpüla anajiraain wayuu maleekalia.

²⁰Mapa kakalia nüchikijee Adán, aapünüsü sümüin tü wayuu judíokaluiirua tü nüshajakat Moisés nütüma Maleiwa. Aapünüsü shia süka nücheküin Maleiwa shiyaawatüinjatuin wayuu sünain shiimüin kaainjaraliin naya. Otta müsia joolu'u, mayaainje kaainjaralüin ma'i tü wayukolüirua, nountüitpa anajiraain naya nümaa Maleiwa süka anamiashaatain ma'i nia namüin. ²¹Tü taküjüitpaket achiki jümuin, müsü mayaa: Na wayuu süchepchiakana kaaingalaa, oukteena naya napüshua sümää katatüin naya nuulia Maleiwa. Otta wayakana, nnojoleena nükatalüin nuulia, süka anamiashaatain ma'i nia. Saa'u wanoujain nünain chi Wasenyotsekai Jesucristo, wountüin wapüshua anajirawaa nümaa Maleiwa sümää su'wanajaain waal'in süpüla chainjanain waya nümaa weinshi.

Taashishii waya nütüma Cristo suulia süchepchiaai waainjala

6 ¹Eesüja'a süpüla sümüin wane wayuu: "Anamiapaja'a ma'i chi Maleiwakai süpüla anajiraainjatuin wayuu nümaa ja'itairü wainmain saainjala. Je saa'u nülatirüin chi Maleiwakai saainjala wayuu, anakaja masütaajule waya sünain waainjala süpüla koo'omüinjatuin na'anasia Maleiwa wamüin". ²Nnojotsü shiaintia. Maa aka taashin wane wayuu ouktüsü suulia sukuaiippa, taashiinapa waya suulia süchepchiaai waainjala. Woo'ulawekalaka suulia kaainjalaa. ³Wanaa sümää wowoutisaajünün waya anoujashiikana, müşhii aka ouktiraakai waya nümaa Cristo. ⁴Je maa aka nojoitüniin Cristo

süchikijee ouktaa, müşhii aka wojoitünakai wanaa nümaa. Je maa aka nüso'iraain aa'in Cristo süchikijee ouktaa nütüma chi Nüshikai Pülashikai ma'i, aka'aya wayakana, müşhii aka woso'iraakai aa'in wanaa nümaa. Je süka jeketüitpain wakuaiippa, wountüin woo'ulaan suulia waainjala.

⁵Tamüshii jia jüchikua: A'aniraaitpa wakuaiippa nümaa Cristo. Maa aka ouktüin nia, müşhii aka ouktakai waya wanaa nümaa saa'u nnojolüin kasajatüin wamüin kaainjalaa. Je maa aka suso'iraain naa'in Cristo, akawenia wayakana oso'iraweeria waa'in mapeena. ⁶Maa aka nüchitüniin Cristo sünain kuruusakat süpüla ouktaa, aka'aya tü wakuaiippakat, achitünüsü süpüla ouktaa wanaa nümaa. Nnojoliinapa joolu'u süchepchiaiin waya kaainjalaa. ⁷Maa aka taashin wane wayuu ouktüsü suulia sukuaiippa, taashiinapa waya suulia süchepchiaai waainjala.

⁸Saa'u ouktüin waya wanaa nümaa Cristo, watüjaa aa'ulu sünain katüinjatuin wo'u wanaa nümaa.

⁹Saa'u suso'innüin naa'in Cristo süchikijee ouktaa, watüjaa aa'uchi nia sünain nnojoleechin ouktüin piantua. Nnojolichipa süchepchiaiin nia tü ouktaakat. ¹⁰Süka ouktüichipain Cristo saa'u saainjala wayuu, nnojoleechi ouktüin nüchikua. Eeshi nia nümaa Maleiwa maa'ulu yaa sünain katüinjatuin no'u süpüla ka'ikat süpüshua.

¹¹Akaajaa jiakana, saa'u müin aka ouktakai jia, anakaja jiyaawatüle saa'u sünain taashiinapain jia suulia süchepchiaai kaainjalaa.

¹²Sükajee tüü, juu'ulaa jumata suulia süchepchiaai jia kaainjalaa.

Nnojo joonooin sümaa tü mojusü keejiakat sümüin tü ji'iruku jookot süpüla ouktaa. ¹³Nnojo jaapüin ji'iruku süpüla kaainjalaa, süpüla jaa'inrüinjatüin kasa mojusü süka. Nnojo motüin jaa'in sünain katüinapain jo'u nütüma Maleiwa. Shia anaka alu'u joolu'u jaapajiraale jukuaippa nümüin. Jaapa ji'iruku nümüin süpüla jaa'inrüinjatüin kasa anasü süka. ¹⁴Soto jaa'in sünain anajiraainapain jia nümaa Maleiwa sünainjee anamiashaatain nia jümüin süpüla taashinjanain jia nütüma suulia süchepchiaa kaainjalaa. Nnojoliishii jia müin aka naal'in na wayuu aapiünakana amüin tü nuluwataakat anain Moisés, tü nnojotkat akaalijain naya suulia kaainjalaa. Je sükajee tia, juu'ulaa suulia süchepchiaa kaainjalaa.

Nüchepchiainapa waya Maleiwa

¹⁵¿Jamakalaka joo shia?
 ¿Ayatüinjana waya masütaajuin sünain waainjala süka anajiraain waya sünainjee anamiashaatain chi Maleiwakai wamüin je nnojoliün sünainjeejatüin woonooin sümaa tü nüshajakat Moisés? Nnojottaa.
¹⁶Soto jaal'in wane kasa. Müleka jaapajiraale jukuaippa nümüin wane wayuu süpüla nüchepchiainjanain jia, nieechi jülaamainka. Akaajaa müleka jaapajiraale jukuaippa sünain aa'inraa kasa mojusü, süchepchieena jia kaainjalaa, je oukteena jia saalijee. Alu'ujasa müleka jaapajiraale jukuaippa nümtüin Maleiwa süpüla jütiyüüinjanain jia nümüin, lotereü jukuaippa nu'upala. ¹⁷Taapüin analu'ut nümüin chi Maleiwakai jaa'u. Süchepchiapü'iushii jia kaainjalaa paalainka. Je joolu'u,

oonooshii jia süka süpüshua jaa'in sümaa tü shiimüin ekirajünakat anain jia maa'ulu yaa. ¹⁸Taashiinapa jia suulia süchepchiaa kaainjalaa. Nüchepchiainapa jia Maleiwa süpüla aa'inraa tü kasa anasü nüchekakat jüpüleerua.

¹⁹Tü taküjaitpakanat jümüin, taküjain süka pütchi sütijaakat aa'u wayuu sainküin mma. Müsü joo tü tekirajeekat anain jia jüchikua: Süchepchiapü'iushii jia kaainjalaa paalainka sünain jaa'inrapü'ün waneepia tü kasa yartüttakat atüma jaa'in süka tü ji'irukukat. Otta müsia joolu'u, saa'u nüchepchiainapain jia Maleiwa, nücheküin süpüleerua jükatalaain suulia jaainjala. Je sükajee tüü, anakaja müleka jaapüle ji'iruku nümüin süpüla jaa'inrüinjatüin waneepia tü nuluwataakat anain jia. ²⁰Soto jaa'in tü jukuaippakat paalainka. Wanaa sümaa süchepchiapü'ün jia kaainjalaa, nnojotsü kachipünaain jaa'in tü nuluwataakat anain jia Maleiwa. ²¹Kasayaa ne'e saapüin jümüin tü kasa mojusü jaa'inrakat. Joolu'u, japülinapa jia süka tü jaa'inrapü'ük. Chi wayuu ayatakai aa'inriün kasa makat aka tia, oukteechi nia sümaa amülouleechin nia nuulia Maleiwa. ²²Otta müşi'iya jia joolu'u, taashiinapa suulia kaainjalaa, je nüchepchiainapa jia Maleiwa. ¿Kasa saapaka jümüin tia? Eejeena jia nümaa chi Maleiwakai süpüla ka'ikat süpüshua süka shii'iranajaaitpain jaa'in sümaa jükatalaain suulia jaainjala. ²³Alu'ujasa chi wayuu ayatakai süchepchiain kaainjalaa, shiimüin ouktajachin nia saalijee sümaa amülouleechin nia nuulia Maleiwa. Otta chi eekai sa'aniraain

nukuappa nümaa Cristo Jesús chi Wasenyotsekai, ee'iranajaweerü naa'in süpüla chainjachin nia nümaa Maleiwa waneepia.

Müshii aka ouktakai waya suulia tü nüshajakat Moisés

7 ¹ Je joolu'u tawalayuwaa, jütüjaaa aaluu tü nuluwataakat anain Maleiwa ashajünakat nütüma Moisés napüla na judfokana sünain sümünijatüin wayuu süma'lirnu'u katüin so'u. ²⁻³Maa aka tü wayuu ka'wayuusekat, aluwataanüsü sütüma tü nüshajalakat Moisés sünain nnojolüinjatüin shii'iratüin su'wayuuse süma'lirnu'u katüin no'u. Müleka ka'wayuusere shia wane wayuu naata kataiwa'aya no'u chi su'wayuusekai, "Ama'iijaasü nümaa wayuu nnojoikai su'wayuusein", müneerü shia. Akaajasa müleka ouktüle chi su'wayuusekai, jutatüsü sukuappa süpüla ka'wayuusee wane jekechi, "Ama'iijaasü nümaa wayuu nnojoikai su'wayuusein", nnojoleerü münüin.

⁴ Akaajaa jiakana tawalayuwaa, müshii aka ouktakai jia suulia tü nüshajakat Moisés sükajee ouktüin Cristo saal'u waainjala. Sükajee jutatüitpain wakuappa suulia tü nuluwataakat anain, a'aniraaitpa wakuappa nümaa Cristo. Je sünainjee süso'iraain naa'in süchikijee ouktaa, wountüin joolu'u wa'yataain nümuin Maleiwa sümaa waal'inrüin tü anasükat nümuin waneepia. ⁵Soto jaa'in tü wakuappakat paalainka wanaa sümaa wale'eru'uin süchiki kaainjalaa maa aka wayuu süpüshua. Wanaa sümaa saapünüin wamüin tü nuluwataakat anain waya Moisés, müsü aka sootokai waya

sünain aa'inraa tü kasa mojusü achiajaanakat oulia waya sulu'u. Je müleka mache'ere waya sünain aa'inraa waneepia kasa eekai müin aka tia, shiimüin sünain ouktajanain waya sümaa amüloulinjanain nuulia Maleiwa. ⁶Mayaainje süchiajaaín waya tü nuluwataakat anain Moisés, ayatshi'iya waya sünain sichepchiaiñ waainjala. Alu'usa joolu'u, müshii aka ouktakai waya suulia tü nüshajalakat Moisés, süka jutatüitpain wakuappa suulia tü nuluwataakat anain. Nnojoliikalaka wa'yataain joo nümuin Maleiwa süka tü akuaippaa laülaasükat ee'iyatünakat wamüin sulu'u tü nüshajakat Moisés. A'yataainapa waya nümuin Maleiwa joolu'u süka wane jeket akuaippaa nütüma chi Naa'inkai.

Tü atkawaakat sütüma wale'eru'uin kaainjalaa

⁷Eesija'a süpüla sümünin wane wayuu: "Mojusüja'a mmata tü nüshajakat Moisés, naakaja müin aka sootokai waya sünain aa'inraa tü kasa mojusü achiajaanakat oulia sulu'u". Nnojoluyaaje shiain tia. Nnojotsü mojuin, anasü. Sütüma tü nuluwataakat anain Moisés, tayaawata aa'u sünain kaainjaralin taya. Je taküjin paala tachiki jümüin: Eesü müleka kee'ireere taa'in tü süma'anakat wane wayuu. Tüü, nnojotsü tayaawata aa'u sünain kaainjalaa shia. Tü tayaawatakat atüma saa'u, shia tü nuluwataakat anain, eere sümünin: "Nnojo kee'ireein paa'in naata kokoroloshi". ⁸Je tatüjaapa saa'u sütüma tü nüshajakat Moisés sünain mojuin tü taa'inrakat, keejialeeitpa'aya tamüin suulia paalainka. Müleka

nnojoruleje tachiajaanüin suulia aa'irraa tia, nnojotsüje alana'aleein ma'i keejiaain tamüin. ⁹Nnojolüiwa'aya tatüjaain saa'u tü nuluwataakat anain Moisés, nnojotsü ashapataaikat taa'in saa'u taainjala. Otta tatüjaapa saa'u, müshi aka sootokai taya sünain aa'irraa tü kasa mojusü achiijaanakat oulia sulu'u. Je müleka ayatüle taya sünain süchepchiaiin kaainjalaa, shiimüin sünain ouktajachin taya saalijee sümää amülouleechin nuulia Maleiwa. ¹⁰Tü nuluwataakat anain Moisés, süpülatütüyaaje'e su'tte'erüinjachin taya suulia amüloulili nuulia Maleiwa. Akatsa e'itaain ouktakat tamüin süsala taainjala. ¹¹Tatüjaapa saa'u sütümä tü nüshajakat Moisés sünain mojuin tü taa'inrakat, ɿjamaka'a nnojotka'a too'ulaain suulia? Shia süka shiaiin toonoooin amaa tü alawaakat sütümä süchepchiaiin taya taainjala. Je sükajee nnojolüin jüüjüüin taya sümüin tü nuluwataakat anain Moisés, e'itaasü ouktakat tamüin süsala taainjala. ¹²Shia tamaka jümuin tia: Tü nüshajakat Moisés, aapiünüsü wamüin nütüma chi Maleiwa Maainjalasalkai. Nnojotsü mojuin shia, anasü, süka shii'iyatüin wamüin tü kasa anakat süpüla waa'inrüinjatüin je tü kasa mojukat süpüla nnojolüin waa'inrüin.

¹³Eesü süpüla sümüin wane wayuu: "Müleka anala tü nuluwataakat anain Moisés paajüin, ɿjamakalaka shi'itaaka'a ouktakat sümüin wayuu je amüloulili nuulia Maleiwa?". Tamüshii paala jia: Nnojotsü shiaiin tia. Tü nüshajakat Moisés, nnojotsü ouktajatüin wayuu sütümä. Ouktajatü wayuu saalijee nnojolüin suu'ulaain

suulia kaainjalaa. Chi wayuu eekai ayatüin sünain süchepchiaiin naainjala, müleka nnojorule kasalajanain nümuin naainjala, nnojoleerü niyaawatüin aa'u sünain mojushaatain ma'i tü kaainjalaakat. Tü nüshajakat Moisés, sükaalijain waya sünain wayaawatüin saa'u tüü.

¹⁴Watüjaaa aa'ulu tü nuluwataakat anain Moisés sümää saapünün nütüma Maleiwa. Otta tayakai, maa aka wayuu süpüshua sünain ke'irukuin, süchepchiashi taya kaainjalaa. ¹⁵⁻¹⁶Anasü taküjale paala tachiki jümuin. Shiimüin sünain nnojolüin tayaawatüin saa'u jamüinjattüin taa'inrüin tü kasa taa'inrakat. Tü kasa anasü tacheekakat sünain taa'inreein, nnojotsü taa'inrüin. Shia taa'inraka tü kasa mojusü nnojotkat tacheeküin taa'inreein. Je sükajee tatüjaain saa'u tü taa'inrakat sünain mojuin shia, "Lotüsü ma'i tü nuluwataakat anain Moisés", tamüsü. ¹⁷⁻¹⁸ɿJamüsü taa'inraka'a tü mojusü nnojotkat tacheeküin taa'inreein je nnojolüin taa'inrüin tü anasükat? Shia süka tale'eru'un tü kaainjalaakat.

¹⁹Tamüshii paala jia: Tü taa'inrakat, nnojotsü shiaiin tü kasa anasü tacheekakat taa'inreein, shia ne'e taa'inraka tü kasa mojusü nnojotkat tacheeküin taa'inreein.

²⁰Je taa'inrüin tü mojusü nnojotkat tacheeküin taa'inreein, süka jo'uutüjülin taya sümää taainjala.

²¹Müsü sukuaiippa tü taküjaitpakat achiki jümuin: Mayaainje tacheeküin taa'inreein kasa anasü, ayatsia ne'e taneküin aa'irraa tü kasa mojusükat. ²²Tacheeküin taa'inreein tü kasa anasü nuluwataakat anain Maleiwa, süka shii'iranajaaitpain takuaippa nütüma. ²³Otta

müleka shiimüinre tia, čjamaka'a taneeakaka'a waneepia aa'inraa tü kasa mojusükat? Shia süka tale'eru'uin kaainjalaa. Je sükajee tüü, müsü aka eekai waneatkawaa sütümäa tü takuaippa jeketkat. Je müshi aka kapükai taya, süka nnojolüin tountüin taa'linrüin tü anasükat.²⁴⁻²⁵ Müshi paala tachikua: Saa'u nii'iratütüpain chi Maleiwakai takuaippa, nüchepchiaichipa joo taya, sümaa shiaian tacheküin waneepia taa'inreeein tü kasa anasü nuluwataakat anain. Akaajasa, süka jo'uushin taya sümaa taainjala, ayatshia müün aka kapükai taya. Aa'inraa tü kasa anasükat, kapüleesü. Otta aa'inraa tü mojusükat, mapüleesat. Alu'uta'aleeshija ma'i taya süchepchiaka taainjala. Kasataalejese tajuittinnüüin maalü suulia. Akatsa eein wane kasa. Tatüjaan aa'ulu sünain tajuittinneechin maalü nütüma chi Wasenyotsekai Jesucristo. Taapakalaka ma'i joo müle'oshaata analu'ut saa'u tia.

Chi Naa'inkai Maleiwa nükaalijain waya suulia kaainjalaa

8 ¹Chi wayuu eekai sa'aniraain nukuaippa nümaa Cristo Jesús, müichia nnojolin süsalain naainjala nütüma Maleiwa sümaa nnojolin nükatalüin nia nuulia. ²Chi wayuu eekai jüüjüüin waneepia nümüün chi Naa'inkai Maleiwa, taashishi suulia süchepchia naainjala. Paalainka, ouktajana waya wapüshua süka kaainjaraliin. Otta müsia joolu'u, sünainjee tü naa'inrakat Cristo Jesús, taashishii waya suulia süchepchia naainjala je suulia tü ouktaakat, süka pülashin ma'i chi Naa'inkai Maleiwa aapakai wamüün kataa

o'u. ³Tü nuluwataakat anain Moisés, nnojotsü suuntüin sujuittirüin waya suulia tü ouktaakat, süka wale'eru'uin tü kaainjalaakat. Chi taashikai atüma waya, nia Maleiwa. Nuluwataain Jesucristo chi Nüchonkai, sünain wayuuin nia maa aka waya kaainjaraliikana. Sünainjee naapajiraain nikii süpüla ouktaa saa'u waainjala, süsalashi nia tü waainjalakat nütüma Maleiwa. ⁴Je saa'u wajuittinnüinapain suulia tü ouktaakat, wountereerü wekeraajüin süpüshua tü kasa anasü nüchekakat wapüleerua chi Maleiwakai sulu'u tü nüshajakat Moisés. Wountereerü wekeraajüin sükajee nnojoliinapain wale'eru'uin süchiki kaainjalaa saa'u jüüjüüin waya waneepia nümüün chi Naa'inkai Maleiwa.

⁵Chi wayuu eekai kee'ireein naa'in tü mojusükat, shia süka nüle'eru'uin süchiki tü kaainjalaakat. Otta chi eekai kee'ireein naa'in tü nüchekakat chi Naa'inkai Maleiwa, shia süka nüchepchiaiin Maleiwa.

⁶Müleka masütaajule wane wayuu sünain jülijüüin naa'in tü nüchekakat chi Naa'inkai Maleiwa, aapüneerü wane anaa nümüün nütüma Maleiwa saa'u taashiichipain nia suulia tü ouktaakat. Akaajasa chi eekai masütaajuin sünain jülijüüin naa'in kaainjalaa, oukteechi nia saalijee tia sümaa nükatannüin nuulia Maleiwa. ⁷Süka jamüün, chi jülijakai aa'in waneepia kaainjalaa, nnojoishi oonoooin sümaa tü nuluwataakat anain Maleiwa. Isasü nüchiki, süka nü'ürülaain nünain.

⁸Na wayuu eekai kale'eru'uin süchiki kaainjalaa, nnojoruleeja kasakainjatiin natüma talatüin Maleiwa namaa.

⁹Otta jiakana, nnojoliinapa kale'eru'uin súchiki kaainjalaa. Saa'u eein chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u jaa'in, niachipa jüüjüüka amüin jia. Chi wayuu eekai nnojolin chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u naal'in, nnojoishi nüpuşhin nia Cristo. ¹⁰Wayakana, saa'u wayuuin waya, we'reeria tü ouktaakat saalijee kaainjalaa. Otta müshi'iya joolu'u, saa'u wamaaichipain Cristo, nümaainjana waya Maleiwa waneepia sükajee anajiraainapain waya nümaa. ¹¹Jütüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain niain oso'ire'erüin naa'in Jesús súchikijee ouktaa. Meena'aya jiakanaya. Saa'u eeichipain chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u jaa'in, ja'itairü ji'reerüin tü ouktaakat, ayateena nümaa Maleiwa waneepia.

¹²Tawalayuwaa, saajüin tü taküüjaitpaket jüümüin, ḷkasa anaka süpüla waa'irnrüin? ḷAnasü müleka wale'eru'ule súchiki kaainjalaa? Nnojo. Nnojotsü anain tia. Tachiajaain jia joolu'u suulia tia. ¹³Müleka masütaajule jia sünain jüle'eru'uin súchiki kaainjalaa, oukteeena jia saalijee süimaa jükatanneenain nuulia Maleiwa. Akaajasa, müleka juu'ulaale suulia süpüshua tü kasa mojusü kee'ireekat jaa'in, nümaajeeena jia Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Nieechi chi Naa'inkai Maleiwa akaalijaka jia sünain tia.

¹⁴Chi wayuu eekai jüüjüüin nümuin chi Naa'inkai Maleiwa, shiimüin sünain nüchoin Maleiwa. ¹⁵Saa'u naapünüchipain wamüin chi Naa'inkai, nnojoliinapa waya mmöluin sheema súchepchiaa kaainjalaa wachikua. Alu'ujsa joolu'u, süka nüchooinapain

waya Maleiwa, "Taata Maleiwa", wainküin wamüin nümuin. ¹⁶Nükaalijain waya chi Naa'inkai sünain ayaawataa saa'u sünain nüchooinapain waya. ¹⁷Nüchon wane wayuu, kapatseinjachi nütuuma. Akaweenia wayakana nütuuma Maleiwa, saa'u nüchooinapain waya. Eejeerü wama'ana süpüshua tü kasa anasü anaajuushikat nütuuma chi Maleiwakai napüla na nüpuşikana. Je wanaa nümaa Cristo, eejeerü wama'ana süpüshua tü kasa anasü naapüinjatkat chi Maleiwakai nümuin. Watüjaa aa'uchi sünain müliaain paala Cristo. Je wayakana, saa'u müliaain waya sünainjee wanoujain nünain, meena'aya joo waya maa aka naa'in sünain anashaateenain ma'i waya no'ulu'u Maleiwa so'uweena wane ka'i.

Müliaa joolu'u otta anaa mapeena

¹⁸Shiimüin tü tamakat jüümüin: Mayaasüje miyo'ushaatin tü müliaa we'rakat maa'ulu yaa, nnojoleerü sotüin waa'lin shia so'uweena ka'ikat tia, süka anashaateenain ma'i waya no'ulu'u Maleiwa. ¹⁹So'u ka'ikat tia, ee'iyatüneena waya nütuuma chi Maleiwakai sümüin tü kasa akumajuushikaltiirua sümaiwa paala sünain nüchooin waya. Sükajee tü, sa'atapüin ma'i waya türa kasakalüirua süpüla wee'iyatünün sümüin.

²⁰Súchikijee nukumajüin Maleiwa tü kasakalüirua süpüshua, niyüllajüin shia suulia shikeraajajüin tü akumajünakat apüla. Nnojotsü súchekalain. Aleinjatü nütuuma Maleiwa, süka nütujaain saa'u sünain naa'irnrüinjatüin wane kasa anasü sümüin so'uweena wane ka'i. ²¹A'atapüsü ma'i tü

akumajuushikalüirua joolu'u
sujuittinnüinjattüin suulia sümliala
so'u ka'ikat tia. Meeria aka shia
wayakana nüchoinkana Maleiwa
sünain anashaataaleein ma'i no'ulu'u
Maleiwa.

²² Watüjaa aa'ulu sünain
müliayüliinya süpüshua tü kasa
akumajuushikalüirua, je kee'ireesü
ma'i saa'in taasheein shia suulia.
Müliasi ma'i shia maa aka saa'in
wane wayuu eekai sa'alijaain. ²³ Otta
wayakanaya, kee'ireestü ma'i waa'in
taasheein waya suulia ouktaa je
shii'iree wee'iyatünüin sümün
süpüshua tü akumajuushikalüirua
sünain nüchooin waya Maleiwa. Je
maa'ulu yaa, sünain wa'atapüin
tia ka'ikat, watüjaa aa'ulu
sünain shiimün nüchooin waya
Maleiwa, süka naapatüjülin chi
Naa'inkai wamüin. ²⁴⁻²⁵ Je paala
wekeroloowa'aya sünain anouja
süpüla wo'tte'ennüinjanain nütüma
Cristo, watüjaa aa'ulu sünain
taashinjanain waya nütüma Maleiwa
suulia ouktaa so'uweena wane
ka'i. Müleka shikettaajüle nümuin
wane wayuu tü kasa na'atapajakat,
nnojoishi asukaakuu müinjachin
süpüla. Alu'ujasa wayakana
saa'u nnojoliyyüliin taashin waya,
a'atapajeeshi waya waneepia.

²⁶⁻²⁷ Saa'u matsüin waa'in sünain
tü wanoulakat, nükaalijain waya
chi Naa'inkai Maleiwa süma'inru'u
wa'atapajüin tia ka'ikat. Nütüja
aa'ulu chi Maleiwakai tü kee'ireekat
waa'in. Je süka nnojoliin watüjaain
saa'u tü wachuntajatkat nümuin,
nieechi achuntaka chi Naa'inkai
süpüla saapünüin wamüin.
Nüchunteerü shia chi Naa'inkai
Maleiwa süka wane pütchi nnojotkat
we'raajüin. Je niyaawatüin Maleiwa

saa'u süka nüchuntüin waneepia
chi Naa'inkai tü kasa nüchekakat
wapüleerua waya na nüchoinkana.

Nnojotsü kasain asütünjattüin waaliil nüpüla Maleiwa

²⁸ Watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai
sünain nünaatiün waneepia
süpüshua tü kasa alatakät namüin
na wayuu aikana apüla nia,
süpüla koo'omüinjattüin namüin
sütsüin tü nanoulakat sütümä tü
alatakät namüin, maa aka eekai
mojuin otta eekai anain. Naya
na nüneekakana süpüla tü kasa
naa'inrüinjattüjütkalia paala
simaiwa. ²⁹ Aneekajuushitüjüli'iya
naya nütüma Maleiwa
süpüla nüpüshinjanain.

Akataluuushitüjüli'iya naya
nütüma süpüla müinjanain
aka naya naa'in chi Nüchonkai,
süpüla kojuttüinjachin Jesucristo
sütümä wayuu wainma saa'u
nuwalayuuinapain naya.

³⁰ Neenaküin joo chi Maleiwakai
na akataluuushikana süpüla tü
naa'inrüinjattüjütkalia paala
simaiwa. Je nücheka achikit
anajiraain naya nümaa süpüla
einjanain naya nümaa sünain
anashaateenain ma'i no'ulu'u.

³¹ ¿Jamüinjattü wanüiki shi'ipajee
tü pütchi anasükat? Ja'itairü
wainmain tü wa'tinüükälüirua
saalijee tü wanoulakat nünain
Cristo, shiimüin wayamüleerüin shia,
sükajee niain Maleiwa akaalijüin
waya. ³² Chi Maleiwakai, nnojoishi
na'alijirüin chi Nüchonche'echonkai
ma'i. Nüjüttüin nia wa'akamüin
süpüla ouktaa saa'u waainjala.
Süka naa'inrüin tia, watüjaa
aa'uchi sünain naapeeriün wamüin
süpüshua tü kasa anasükat.

³³Nnojotsü jaralüin “Kaainjaralii jia” müinjattuin wamüin waya aneekuushikana nütüma Maleiwa, süka nümatüjjilin chi Maleiwakai wamüin: “Talatirüttaa süpüshua tü jaainjalakat, je anajiraashii jia joolu'u tamaa”. ³⁴Nnojotsü jaralüin e'itaainjanain waya süpüla süssala waainjala sümää wakatannuin nuulia Maleiwa. Jesucristo, nia chi aapajiraakai nikii süpüla ouktaa waa'ujee. Nia chi oso'iraakai aa'in süchikjee ouktaa. Nia chi laülaakai süpüla eeinjachin nikialu'ujee Maleiwa sümää nüchuntüin nümüin waa'u maa'ulu yaa. ³⁵Nnojotsü kasain oo'ule'ereechin Cristo suulia alin waya nüpüla. ¿Kaseerü asütaka waalii nüpüla? ¿Mülia? ¿Mojuu akuaippa? ¿Müleka jashichire wayuu wamüin saalijee tü wanoulakat? ¿Müleka aire jamü wamüin? ¿Müleka eere mojaa? ¿Müleka mmorule waya? ¿Müleka su'uteere waa'in wayuu? Nnojotsü kasain asütünjatüin. ³⁶Akijünüsü wachiki siüümaa tü ashajuushikat sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkät Maleiwa, müstü mayaa:

“Jashichisü tü wa'unüükaliirua
wamüin shii'liree su'uteein
waa'in
saa'ujee wanoujain nünain
Maleiwa.

Oukteeshii waya atümawaa,
maa aka saa'in anneerü eekai
ekiiraainjatüin”.

³⁷Müshi tachikua jümuin: Nnojotsü jaralüin oo'ule'erüinjachin Cristo suulia alin waya nüpüla. Ja'itairü wainmain tü wa'unüükaliirua, shiimüin sünain wayamüleerüin ütamüinre'eya, süka müichiaiñ moo'ulaain Cristo suulia alin waya nüpüla.

³⁸⁻³⁹Müshi tachikua: Chi Maleiwakai, nnojoishi na'alijirtüin chi Nüchonkai, chi Wasenyotsekai Jesucristo. Nüjütüin nia wa'akamüin süpüla ouktaa waa'ujee. Sükajee tü, tatüjaaa aa'ulu sünain nnojolüin kasain asütajatiin joo waalii nüpüla Maleiwa. Ja'itairü kasain alatüin wamüin kataiwa'aya wo'u, ja'itaina ouktüin waya, ayateena waya alin nüpüla. Ja'itakaja noo'ule'ereein chi Maleiwakai tü yolujaakalüirua oo'ulaka na aapiee chakana iipünaa suulia alin waya nüpüla, ayateena alin waya nüpüla. Ja'itakaja tü alatakat wamüin joolu'u je mapeena, ja'itakaja tü naa'inreekat na süläulashiikana mma, ja'itakaja tü alatakat chaa sirumatu'upünaa je shiinalu'upünaa mmakat, ja'itakaja tü süchekakat wapüleerua süpüshua tü akumajuushikaliirua, nnojotsü suu'ule'erüinjachin chi Maleiwakai suulia alin waya nüpüla.

Nukuaippa chi Maleiwakai sünain aneekaa wayuu

9 ¹Tü taküjinjatkat joolu'u jümuin, nnojotsü alawaain. Saa'u sa'aniraaitpain takuaippa nümaa Cristo je saa'u jüüjüüin taya nümuin chi Naa'inkai Maleiwa, aküjüshi taya tü shiimüinkat waneepia, saa'in tamüin.

²⁻³Shiimüin sünain mojushaatain ma'i taa'in waneepia naalii na tawalayuukana, na tapüshikanairua judfokana. Takaalijeein naya sünain anoujaa nünain Cristo, ja'itashije akatannüin taya naa'ujee nütüma chi Maleiwakai nuulia Cristo. ⁴Soto jaal'in tü kasa anasü aapünakat paala namüin. Naya Israelka anülia saa'u nuu'uliwo'uin naya chi watuushi Israelkai anülia. Naya e'itaanaka

süpüla nüchooinjanain Maleiwa. Nii'l'iyatüin Maleiwa nukuaippa namüin sünain anashaatain ma'i nia. Naya aapünaka amüin tü pütchi e'itaanakat paala nütüma Maleiwa. Naya aapünaka amüin süpüshua tü nüshajakat Moisés süpüla natüjaainjatüin saa'u tü nuluwataakat anain Maleiwa. Naya ekirajünaka nütüma Maleiwa sünain a'waajaa nia sulu'u tü a'waajüleekat chi Maleiwakai. Naya aküjünaka amüin süchiki tü kasa anasü naa'inrürinjatkat chi Maleiwakai sünain pansaain nünüiki namüin.⁵ Naya noo'uliwo'uka na wekii maalajanama'akana. Otta Cristo, nanainjeejachia ne'e, chi Wamaleiwasekai aluwataakai saa'u kasa süpüshua, chi wa'waajakai süpüla ka'ikat süpüshua. Amén.

⁶Tamüshii paala jia: Nayapaja'a na judíokana akataluushin nütüma Maleiwa süpüla nüchonwaa, ɿjamaka'a nayouktaka'a Cristo? ɿShia cheje eera nnojotka pansaain tü nümakat paala Maleiwa namüin? Nnojo. Pansaasü nünüiki Maleiwa waneepia. Akatsa müin mayaa: Eesü wayuu na'aka na nuu'uliwo'ukana Israel eekai manoujünyeeín nünain Cristo süka nnojolüin nüpušin ma'i Maleiwa. ⁷Soto jaa'in chi wekii maalajachima'akai kanüliakai Abraham, chi aküjünakai amüin nütüma Maleiwa sünain müin mayaa: "Na nuu'uliwo'ukana chi püchonkai Isaac, nayeena ne'e namüiwa püchooinka ma'i". Eekalaka na'aka na nuu'uliwo'ukana Abraham wayuu eekai nnojolüin shiimüin nüpušin Maleiwa. ⁸⁻⁹Müshi chi Maleiwakai paala nümüin Abraham sümää pansaain nünüiki nümüin: "So'u wane

juyakaleena, keraajeerü tü tamakat paala pümiin sünain pansaain tanüiki. Jemeyuleerü Sara tü pu'wayuusekat nümaa wane püchon", müshi nia nümüin. Sükajee tüü, na nuu'uliwo'ukana Isaac chi nüchonkai Abraham sümää Sara, nayainjana ne'e namüiwa nüpušika ma'i Maleiwa. Otta na nuu'uliwo'ukana chi wane nüchonkai Abraham, chi jemeikai sümää nnojolin nükajeejachin Maleiwa, nnojoliishii nüpušin Maleiwa.

¹⁰Soto jaa'in nachiki na senkeyuu nüchoinkana chi watuushikai Isaac sümää tü nu'wayuusekat kanüliakat Rebeca. Mayaainje nüchooin Isaac na piamahaikana tepichi, ¹¹⁻¹²aneekünishi waneeshia nütüma Maleiwa, otta chi wane'e, maneekujusai. Nnojoliwa'aya neweetüin, nnojolüiwa'aya naa'inrürin kasa anasü otta kasa mojusü, "Laülaajeechi chi emülieekai naa'u chi epayaakai", münüsü tü neikat nütüma Maleiwa. Shia süpüla sütijaainjatüin wayuu naa'u chi Maleiwakai sünain nnojolüin nüneeküin wayuu sünainjee tü kasa anasü saa'inrakat. Sünainjeejatü tü kasa naa'inrüinjattüjütkalia niakai paala sümäiwa. ¹³Müsü tü nümakat chi Maleiwakai noo'opünaa na senkeyuukana, tü ashajünakat paala: "Nia taneekaka Jacob, chi emülieekai. Otta Esaú, chi epayaakai, nnojoishi kasajachin tamüin".

¹⁴ɿJamüinjatü wanüiki shi'ipajee tüü? "Nnojotsü lotüin nukuaippa Maleiwa maka'a nüneekajüin wayuu", ɿmüinjana waya? Nnojo. ¹⁵Soto jaal'in tü nümakat chi Maleiwakai nümüin Moisés sünain müin mayaa:

“Eesü wayuu eekai tamüliajüin
sümaa tee'iyatiüin ta'anasia
sümüün.

Je eestü eekai nnojolin
tamüliajüin sümaa nnojolin
tee'iyatiüin ta'anasia
sümüün”.

¹⁶ Je sükajee tüü, nnojoishi
aneekünuiin wane wayuu nütüma chi
Maleiwakai sünainjee nücheküin chi
wayuukai aneekünnaa. Je nnojoishi
aneekünuiin sünainjee kasa anasü
naa'inrakat. Sükajeejatü nii'iyatiüin
Maleiwa na'anasia nümüün.

¹⁷⁻¹⁸ Wane wayuuirua, nii'iyatiüin
na'anasia Maleiwa namüün
shii'liree nanoujain nünain. Otta
waneeirua,achechennüsü naa'in
nütüma Maleiwa suulia nanoujajüin
nünain. Ashajünüsü nüchiki wane
wayuu manoujüinyeesai nütüma
Maleiwa sulu'u tü karaloukta
nüchikimaajatkat chi Maleiwakai.
Müshi chi Maleiwakai nümüün
Faraón chi sülaülashikai tü
mmakat Egipio: “E'itaanüshi pia
tatüma sünain aluwatawaa, süpüla
tatüjaanüin aa'u sünain pülashin
taya sütüma tü taa'inrakat püka je
süpüla te'nnaajünüinjachin sütüma
wayuu sainküün mma”.

¹⁹ Eestü süpüla süsouktüin wane
wayuu shi'ipajee tü tamakat,
sünain sümüün tamüin: “Müleka
sükaalijüünüleje nütüma Maleiwa
wane wayuuirua sünain anoujaa,
otta waneeirua,achechenna
aa'inrü nütüma suulia nanoujajüin,
çjamaka'a kasalajanainjatka'a
wamüün nütüma manoujain
waya? Isasü wachiki woo'ulaain
suulia tü nüchekakat wapüleerua”.

²⁰⁻²¹ Tamüshi paala chi wayuukai:
Wayuu ne'e pia. ¿Jamüsü
mojuka'aka pünniki ni'ipajee

Maleiwa? Wane wayuu atükat,
müleka sücheküle süpüleerua
sütükeein wane irala iita eekai
anain ma'i, sütükain tia. Otta
müleka sütükeere ne'e wane amüchi
eekai mojuin, “¿Jamüsü maka'a
taya püntüma?”, nnojotsü süpüla
sümüinjatüin sümüün tü wayuu
katükakat.

²² Watüjaaa aa'uchi chi Maleiwakai
sünain nii'iyateein nukuaippa
sümüün wayuu sünain jashichin
nia sümüün saalii saainjala je
sünain pülashin ma'i nia süpüla
süsälainjatüin shia nütüma. Süka
saja'ttinneerüin wayuu jashichikat
amüün chi Maleiwakai so'uweena
wane ka'i, çjamaka'a koulainka'a
shia nütüma süpüla süsalaasaa saainjala
maa'ulu yaa? ²³Shia süka nii'iyateein
nukuaippa sünain anashaatain ma'i
nia namüün na nüneekatüjüliikana.
Nümüliajüin naya süpüla eeinjanain
nümäa waneepia chaa iipünaa.

²⁴ Na wayuu aneekünatüjüliikana
nütüma Maleiwa süpüla nümüliajaa,
waya wayakana. Je eenakünüshii
waya nütüma süpüla anoujaa nünain,
maa aka sa'akajee tü judíokalüirua
oo'ulaka tü gentilekalüirua. ²⁵Tü
naa'inrakat chi Maleiwakai sünain
neenaküni na gentilekana, shia
tü nüshajakat achiki paala Oseas
sünain aküjaa tü nümakat Maleiwa,
sünain müin mayaa:

“Jia tapüshika'a'ya', meechi taya
sümüün wayuu eekai nnojolüin
tapüshipü'üin.

Je sümüün wayuu eekai
maaliipü'üin tapüla,
'Jia aishiika'a'ya tapüla', meechi
taya namüün”.

²⁶Shia tü aküjünakat achiki sulu'u
wane ashajuushiya nütüma Oseas
sünain müin mayaa:

“Namüin na wayuu, ‘Nnojoliishii
jia tapüshin’,
nümapü’ükana amüin Maleiwa,
‘Naya nüchooinka Maleiwa
Matüjainsaikai ouktaa’,
müneena so’uweena wane
kali’.

²⁷⁻²⁸Tü naa'inrakat chi Maleiwakai
sünain neenaküin na judíokana, shia
tü nüshajakat achiki paala Isaías
sünain müin mayaa:

“Alü’tütsü tü ka’i
kasalajanainjatkat o'u
nütüma Maleiwa namüin
naainjala napüshua na
kaainjaraliikana saa'u
mmakat.

Ja'itaina wainmain na
Israelkana, maa aka saa'in
jasai sotpünaa palaa,
o'tte'ennerü ne'e palirü
na'akajee”.

²⁹Shia tü aküjünakat achiki sulu'u
wane ashajuushiya nütüma Isaías,
sünain müin mayaa:

“Chi Maleiwa Pülashaatakai ma'i,
müleka nnojorule näpiüte'erüin
paala süpüshi naikeyuu na
watuushikana,
müshijje aka waya saa'in tü
pueulokolürrua Sodoma
oo'ulaka Gomorra
paala sümaiwa sünain
saja'ttale'einya”.

Ayoutkünüshi Cristo
natüma na Israelkana

³⁰¿Jamüinjatü wanüiki
sh'ipajee tüü? Na gentilekana,
mayaainje nnojolüin kasajatüin
paala namüin anainjanain naya
no'ulu'u Maleiwa, anajiraainapa
naya nümaa sünainjee nanoujain
nünain Cristo. ³¹⁻³²Ottá na wayuu
Israelkana, soo'opünaa kee'ireein

naa'in anain naya no'ulu'u Maleiwa
sünainjee aa'inraa tü nuluwataakat
anain Moisés, nnojotsü nountün
anajirawaa nümaa Maleiwa, süka
nayouktüin tü anajirawaakat nümaa
sünainjeejatkat anouja nünain
Cristo. Nnojoliishii kamaneweein
nümün chi ajütünakai nütüma
Maleiwa, chi o'tte'erüinjachikai
naya. ³³Tü nüchikikat Cristo, sünain
müin aka nia saa'in wane ipa eekai
shiyouktünüin sütüma wayuu,
ashajünüsü paala. Müsü mayaa:

“Te'itaajeerü wane ipa cha'aya
Jerusalén
mojeekat atüma saa'in wayuu
süka süshanaajeerüin saa'ujee
süpüla amalajawaa.

Ottá chi eekai nünoujain nünain,
talateerü ma'i naa'in nümaa”.

10 ¹Tawalayuwaa, kee'lireesü
ma'l taa'in shii'iree
no'tte'ennüin na tapüshikana
judíokanairua. Shia tachuntaka aa'u
waneepia nümün Maleiwa. ²Tatüjaa
aa'uchii naya sünain na'yataweein
nümün Maleiwa. Akatsa nnojolüin
lotüin nakuaippa sünain a'yataawaa
nümün, ³saa'u nnojolüin noonooin
sümaa tü nümakat Maleiwa süpüla
anajiraainjanain naya nümaa.
Nnojotsü nayaawatüin saa'u tü
anajiraainjatkat akajee wayuu
nümaa. Je saa'u nayouktüin tü
nümakat Maleiwa, nachajaain
anajiraweein nümaa süka nakuaippa
namüiwa. ⁴Müshi taya tachikua
jümiün: Nnojoliishii anajiraain
waya nümaa Maleiwa sünainjee
woonooin sümaa tü nuluwataakat
anain Moisés. Süka shikeraajütpain
nütüma Cristo tü nümakat Moisés,
anajiraashii nümaa Maleiwa
napüshua na eekai nanoujain nünain
Cristo.

⁵ Aküjüshi Moisés süchiki sukuaippa wayuu eekai anajiraweein nümaa Maleiwa, sünain nüshajüin nünüiki chi Maleiwakai mayaa: “Chi wayuu eekai kee'ireein naa'in kataa o'u tamaa chaa iipünaa, acheküshi noonoooin waneepia sümää tü taluwataakat anain”, müüsü. ⁶⁻⁷ Otta saa'u shikeraajütpain tü nuluwataakat anain Moisés nütüma Cristo, suuntüitpa wayuu anajirawaa nümaa Maleiwa sünainjee sünoujain ne'e nünain Cristo. Nnojotsü che'ojaain wamüin wachuntüin nümüin Cristo nüshakatüinjachin iipünaajee je nüso'iraain aa'in, süka naa'inratüjülinya tia.

⁸ Je tü nüchikikat chi O'tte'erüikai, aapünüsü wamüin süpüla waküjainjatiin shia je süpüla wanoujainjanain sünain süka süpüshua waa'in. ⁹ Anuu tü shikirajakat anain tü nüchikikat chi O'tte'erüikai: Müleka waküjale sümün wayuu nüchiki Jesucristo sünain Wasenyotsein nia, sümää wanoujain nünain süka süpüshua waa'in sünain süso'iraain naa'in nütüma Maleiwa süchikijee ouktaa, shiimün sünain wo'tte'ennüin.

¹⁰ Anajiraashii waya nümaa Maleiwa müleka wanoujüle nünain Cristo süka süpüshua waa'in. Je atüjaaneena aa'u waya sünain wo'tte'ennüin, süka waküjün nüchiki Jesucristo sünain Wasenyotsein nia. ¹¹ Je o'tte'ennüsü wayuu süpüshua eekai sünoujain nünain. Shia tü ashajünakat achiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, sünain müin mayaa: “Wayuu süpüshua eekai sünoujain nünain, talateerü ma'i saa'in nümaa”. ¹²⁻¹³ Otta wane ashajuushiya, müüsü yaa: “Chi wayuu

eekai nüchuntüin saa'u nünülia chi Senyotkai Jesucristo, o'tte'enneechnia”. Cristo, nia Nasenyotseka napüshua na eekai nanoujain nünain, je anamiashaatashi nia sümüin wayuu süpüshua eekai süchuntüin nümüin. Maa aka wayuu judío otta gentile, o'tte'ennüshii naya wanaawa sünainjee tü naa'inrakat Cristo.

¹⁴⁻¹⁵ ¿Jamüsti nnojotka'a wainmain na judío eekai nachuntüin saa'u nünülia Cristo süpüla no'tte'ennüinjanain? Anuu tü ashajünakat paala sünain müin mayaa: “Anashaatasü ma'i süka süntüin wayuu wa'akamüin sünain aküjaan wamüin süchiki kasa anasü”, müüsü. Otta müleka nnojorule suluwataanüin wayuu sünain aküjaan nüchiki Cristo, maküjinjeerü shia. Je müleka nnojorule süküjünün nüchiki sümüin wayuu, mnojoleena naya atüjaain naa'u Cristo. Je wane wayuu, müleka nnojoire nütiijaain naa'u Cristo, nnojoleerü nuuntüin anoujaan nünain. Je müleka nnojorule nünoujain nünain Cristo, nnojoleerü nuuntüin achuntaa o'tte'ennaai nümüin.

¹⁶⁻¹⁷ Müleka süküjünüle nüchiki Cristo, chi O'tte'erüikai, sümün wayuu, shiimün sünain eejeerüin wayuu eekai sünoujain nünain süpüla su'tte'ennüinjatiin nütüma. Otta na Israelkana, ja'itaina naapüin nüchiki chi O'tte'erüikai, wainma eekai nnojolüin sünoujain nünain. Shia tü nüshajakat achiki paala Isaías sünain müin mayaa: “Maleiwakalee, ¿jamüsti nnojotka'a nanoujain na wayuukana tü tekirajakat anain?”. ¹⁸ Taya Pablo, asakishti paala taya: ¿Jamüsti nnojotka'a wainmain na anoujakana na'aka na Israelkana? ¿Shia süka

nnojoliin naapüin nüchiki chi
O'tte'erüikai? Nnojo. Shiimün
sünain naapüin, maa aka tü
ashajünakat paala. Müsü mayaa:
“Aküjünüsü nüchiki sainküin
mmakat süpüshua.

Shiimüin sünain saapünün
sütiüma wayuu süpüshua”.

¹⁹ Asakitschi taya tachikua: ¿Jamüsü
nnojotka'a wainmain na anoujakana
na'aka na Israelkana? ¿Shia süka
nnojoliin nayaawatüin saa'u tü
naapakat? Nnojo. Shiimüin sünain
nayaawatüin saa'u. Soto jaa'in tü
nünükikat Maleiwa ashajünakat
paala nütiüma Moisés sünain müin
mayaa:

“Jia wayuu Israelkana,
achunjeerü jaa'in tatüma
nachiirua na gentilekana,
na meirakaajukana amüin
jütüma.

Jashicheena jia tatüma namüin
na gentilekana,
na nnojoliikana aapünün
amüin tü nüshajakat Moisés
maa aka jiakana”.

²⁰ Jashichishii naya, süka kamaneen
chi Maleiwakai namüin na
gentilekana. Nnojoishi mmolüin
Isáfas neema na Israelkana sünain
ashajaa tü nümakat Maleiwa
noo'opünaa na gentilekana sünain
müin mayaa:

“Na wayuu nnojoliikana
achajaain tachiki paala,
antünapa joolu'u tanain.
Tee'iyatüitpa joo takuaippa
namüin”.

²¹ Otta nünükiki Maleiwa
noo'opünaa na Israelkana, müsü
mayaa:
“Ja'itairü kee'ireein taa'in
anajiraweein naya tamaa,
ayatshi'iya ayouktüin tanüiki.

Masütaajusali naya sünain
moonoooin sümaa tü
taluwataakat anain”.

**Nükatalüin Maleiwa napüshi
na Israelkana nünainmüin**

11 ¹ Asakitschi paala taya
soo'opünaa tüü: Saa'u
shiyouktünün nünükiki Maleiwa
natüma wainma na wayuu
Israelkana, čniyüülaajataapa
Maleiwa na nüpušikana? Nnojo.
Nnojotsü shiain tia. Nnojoishi
niyüülaajün tayakai, je shiimüin
judfoin taya. Noo'uliwo'u taya na
watuushikana Israel je Abraham.
Je Benjamín te'iruku. ²Shiimüin
sünain nnojolin niyüülaajün
Maleiwa na nüpušikana, na
nüneekatjülliikanaya paala
sümaiwa. Soto jaa'in nüchiki
Elfas, tü ashajünakat sulu'u tü
karaloukta nüchikimaajatkat
Maleiwa. Müshi Elías nümüin
Maleiwa sünain niyoujain na
Israelkana: ³“Maleiwakalee,
no'uta aa'inchii wainma
na pünükimaajakanaka je
nojunnajirün tü a'ajüleekalüirua.
Taya apütaaka ne'e tamüiwa
sümaajaa no'uteein ma'i taa'inya”.
⁴ Je nünükiki chi Maleiwakai
ni'lipajee Elías: “Nnojoishi piain
pümuwa na'akajee na Israelkana
sünain oonoooin sümaa tanüiki.
Takatalüin tanainmüin maa aka
7.000 wayuu na'akajee na wayuu
Israelkana eekai ayatüin sünain
oonowaa sümaa tanüiki, eekai
nnojoliin jüüpüün nümüin chi
maleiwayaa kanüliakai Baal”,
müsü. ⁵⁻⁶Müsia aka joo maa'ulu
yaa. Eesü na'akajee na judiókana
eekai nükatalüin chi Maleiwakai
nünainmüin. Aneekünüshii

naya nütüma Maleiwa sünainjee anamiain nia namüin, nnojotsü sünainjeejatüin kasa anasü naal'inrakat. Müleka süneekünüleje wayuu sünainjee tü kasa anasü saa'inrakat, nnojotsüje che'ojaain anamiajinachin Maleiwa wamüin.

⁷Na'akajee na Israelkana, na eekai anajiraain nümaa Maleiwa, naya ne'e na aneekuushikana nütüma. Otta tü wane napüshikat, mayaaínje kee'ireein saa'in anainjatüin shia no'ulu'u Maleiwa, nnojotsü suuntüin süka nüchecherüin Maleiwa saa'in suulia sünoujajüin nünain. ⁸Otta tü nachikikat, ashajünüsü paala, müsü mayaa:

“Je nayakana nütüma chi
Maleiwakai,
isasü nachiki
nayaawatüinjatüin saa'u tü
shiimüinkat.

Müshii aka wane mo'usai, otta
wane mache'esi,
nnojotsü nountüin
nayaawatüin saa'u tü kasa
ne'rakat je tü naapajakat
achiki.

Ayatshi'iya naya sünain müin
aka tia maa'ulu yaa”.

⁹⁻¹⁰Je tü nüshajalakat David
nachiki, müsü mayaa:

“Kasataalejese nata'ünnüin
nütüma Maleiwa wanaa
sümaa nem'iijaain
kasalajanaiwa namüin tü
naainjalakat.

Kasataalejese nnojoleerüin
nayaawatüin saa'u tü
shiimüinkat,
süpüla müliainjatüin ma'i
naa'in sütüma tü kasa
mojusü alateetkat namüin
saalijee naainjala”.

Kamaneeshi Maleiwa
namüin na gentilekana

*sükajee nayouktüin Cristo
na judíokana*

¹¹Asakitschi paala taya: Na wayuu Israelkana, saa'u ayatüin naya sünain ayouktaa nünüki Maleiwa, čashanaashii naya sünain amüloolin sükajee tia? Nnojo. Nnojotsü shiaiñ tia. Sükajee kaainjalain naya sünain nayouktüin Cristo, nükaalijain Maleiwa na gentilekana sünain o'tte'ennaa. Müleka nachunjale aa'in na judíokana nachiirua na gentilekana sünainjee tia, eesü süpüla kee'ireein naa'in o'tte'ennaa nayakanaya. ¹²Sükajee nayouktüin Cristo na judíokana, aküjünüsü nüchiki chi O'tte'erükai namüin na gentilekana. Je talatüü saa'in wayuu sainküin mma süka sükjünüin nüchiki Cristo sümüin wayuu ütamüinre'eya. Je alana'aleejeeria ma'i sünain talatiin saa'in so'uweena tia ka'ikat nanoujakat o'u wainma na judíokana sümaa no'tte'ennüinjanain.

¹³Aashajaashi taya joolu'u jümüin jia anoujashii gentilekana chakana Roma. Saa'u tayaín wane chi Aluwataaushi aneekünakai nütüma Maleiwa süpüla taküjainjatüin nüchiki chi O'tte'erükai sümüin wayuu eekai gentilein sainküin mmakat süpüshua, kojutsü tatüma tü ta'yataakat anain nümuin Maleiwa ja'aka. ¹⁴Otta süka nayain tapüshin na judíokana, tacheküin ma'i müleka nachunjale aa'in wainma nayakana jüchiirua jiakana gentilekana, süpüla nanoujainjanain nünain Cristo sümaa no'tte'ennüinjanaina. ¹⁵Sükajee nayouktünüin na

judíokana nütüma Maleiwa saaliijee manoujain naya, suuntüin joo wayuu süpiüshua anaawajirawaa nütüma Maleiwa. Je so'uweena tia ka'ikat kamaneekat o'u chi Maleiwakai namüin na judíokana, talatashaateerü saal'in wayuu sainkiün mma, sünain meerün aka saa'in wane wayuu eekai süso'iraaitpain naa'in wane suwala súchikijee ouktaa.

¹⁶Aneekünüshii na wayuu Israelkana nütüma Maleiwa sümaiwa paala süpüla nüpüshinjanain naya je süpüla nakatannüinjanain suulia kaainjalaa. Akaajaa jia gentilekana maa'ulu yaa, aneekünüshii jia nütüma Maleiwa süpüla nüchooinjanain jia je süpüla nükatalüinjanain jia suulia kaainjalaa. ¹⁷Müshii aka jia saa'in sütuna wunu'u sa'akajatü mojuui eekai shi'yotoonüin sümäa shi'itaanüin yaa miichipa'a sünain süsa'a wane wunu'u ekünaajuuui achorlu süpüla kachoinjatüin tü sütünakat. Akaajaa na judíokana, müshii aka naya saa'in sütuna tü wunu'u ektünaajuuikat achor. Oshottünüsü sünainjee tü süsa'akat süpüla ji'itaanajanain jiakana shii'iraka. ¹⁸Jiakana gentilekana, jalia jia suulia a'waataawaa sulu'u jukuippa noulia na judíokana. Soto jaa'in sünain nnojoliin jiajin süsa'ain tia wunu'ukot, sütuna ne'e jia. ¹⁹Eesü süpüla jümüin tamüin: "Oshottünüsü sütuna tü wunu'u ekünaajuuikat achor süpüla we'itaanajanain wayakana shii'iraka", müshii. ²⁰Mayaainje shiimüin tü jümakat, soto jaa'in wane kasa: Niyouktüin chi Maleiwakai na judíokana saaliijee manoujain naya, je jia gentilekana,

anaawajiraashii jia nümaa sünainjee tü jünoulakat. Je sükajee tüü, jalia jia suulia püläjüin jaa'in noulia na judíokana. Shia anaka alu'u mmorule jia neema Maleiwa. ²¹Saa'u niyouktüin Maleiwakai na judíokana saaliijee manoujain naya, shiimüin sünain niyoukteenain jia gentilekana müleka nnojorule jünoujain.

²²Nnojo motüin jaa'in sünain kamaneein ma'i jümüin chi Maleiwakai müleka nnojorule jiyouktüin tü na'anasiakat. Alu'ujasa müleka jiyouktüle nia, nuu'ulaajeena jia maa aka naa'lınrakat paala naka na judíokana eekai kaainjalain.

²³Tü sütünakalüirua oshottünakat sünainjee tü wunu'u ekünaajuuikat achor, nnojotsü isain achiküü shi'itaanüin súchikua sünain tü süsa'akat. Meena na wayuu judíokana. Müleka nanoujale nachikua nünain Maleiwa, nii'iyateerü na'anasia namüin nüchikua. ²⁴Tamüshii paala jia jüchikua: Tü sütünakat wunu'u sa'akajeejatkat mojuui, kapüleesi shi'itaanüin sünain süsa'a tü wunu'u miichipa'ajatkat ekünaajuuikat achor. Otta müsia tü sütünakalüirua oshottünakat paala sünainjee tü süsa'akat, mapüleesat shi'itaanüle súchikua sünainmüin.

Ojuittinneena na judíokana suulia kaainjalaa

²⁵Tawalayuwaa, suulia püläjüin jaa'in noulia na judíokana, anashi taküjüle joolu'u jümüin súchiki wane kasa matüjaajuuikat aa'u paala: Na judío achechennakana aa'in nütüma Maleiwa suulia nanoujajüin nünain, ayateena naya manoujain wane'ere'eya keraapa jerainjatüin tü gentile anoujainjatkat nünain Cristo.

²⁶⁻²⁷ Je súchikijee tia, ojuitinneena na judíokana wainma suulia kaainjalaa. Shia tü ashajünakat achiki paala sünain müin mayaa:

“Anteechi chi ojuitirüikai chajee Jerusalénjee nanainmüin na nuu'uliwo'ukana Jacob süpüla nükatalüinjanain naya suulia tü mojusükot. Je so'u ka'ikat tia, ekettaajeerü tü pütchi jeket te'itaakat süpüla talatirüinjatüin naainjala noulia”.

²⁸Saa'u nayouktüin na judíokana tü nüchikikat chi O'tte'erüikai, nükaalijain chi Maleiwakai na gentilekana sünain anoujaan nünain Cristo. Otta na judíokana, ja'itaina nayain nü'lünüün chi Maleiwakai maa'ulu yaa, ayatshi'iya alin naya nüpüla süka naneekünüün nütüma paala sümäiwa süpüla nayainjanain nüpüshin je süka pansaain nünüiki namüün na nekii maalajanama'akana sünain nu'tte'erüinjanain naya. ²⁹Je watuijaa aa'uchi chi Maleiwakai, müleka nüneeküle wane wayuu süpüla naa'inrüinjatüin kasa anasü nümüün, ayatsü pansaain waneepia nünüiki nümüün. ³⁰Jiakana gentilekana, moonoolosalii paala jia sümaa nünüiki Maleiwa waneepia. Otta müsia joolu'u, nümüliajüinapa jia Maleiwa sükajee moonooin na judíokana. ³¹Je maa aka nümüliajünipain jia, nümüliajeena na judíokana. Acheküshii amüliajünaa naya nütüma, süka nayouktüin tü nünüikit. ³²Otta wayuu süpüshua, saalijjee shiyouktüin nünüiki Maleiwakai, ayüülajünüsü nütüma süpüla saa'inrüinjatüin tü mojusü kee'ireekat ma'i saa'in. Je acheküsü

amüliajünaa shia nütüma suulia amüloluii.

A'waajaa Maleiwa

³³Anashii wa'waajüle chi Maleiwakai. Kekiishaatashi ma'i nia. Nütüjaa aa'ulu kasa süpüshua. Nnojotsü wayaawatüin aa'u süpüshua tü kasa anasü naa'inrakat.

³⁴Shia tü ashajünakat achiki sümäiwa paala sünain müin mayaa:

“Saa'u nnojoliin watüjaain saa'u tü jülijakat naa'in chi Maleiwakai, nnojotsü wountüin waküjain nümüün tü naa'inriüinjatkat. ³⁵Nnojotsü kasain che'ojaain nümüün süpüla wojuyaajirüin nia süpüla nuwalaajüinjatüin súchikua wamüün”.

³⁶Nia kakumajalaka kasa süpüshua. Nia kataka atüma so'u kasa süpüshua süpüla kojutüinjachin nia sünainjee tü kasa anasü naainjakat. Joo'uya wa'waajaiwa nia süpüla ka'ikat süpüshua. Amén, anasü waa'inrüle tia.

Aapünüsü tü atüjaa wa'yataainjatkat aka nümüün Maleiwa

12 ¹Tawalayuwaa, sünainjee süpüshua tü anasü naa'inrakat chi Maleiwakai jaa'u sünain nümüliajüin jia, anakaja toso'irüle jaa'in shii'liree ju'waajüinjachin nia süka süpüshua jaa'in. Saa'u jükatannünipain nütüma suulia jaainjala, jaapajiraa jümatu jukuappa nümüün, sünain ji'yataain waneepia nümüün kataiwa'aya jo'u süpüla talatüinjachin nia jümaa. ²Alana'aleesia sünain anain tü nüchekakat Maleiwa wapiüleerua

suulia kasa süpüshua, süka shiain tü talatakat atüma naa'in. Je sükajee tia, juu'ulaa suulia ashataa nakuaiippa na manoujainsaliikana. Nnojo jülijüün jaa'in maa aka tü jülijakat naa'in nayakana. Müleka juu'ulaale suulia, nii'irateerü jukuaippa Maleiwa. Sünainjee tü, juunteeerü jiyaawatüin saa'u tü nüchekakat jüpüleerua, je kee'ireejeerü jaa'in jaa'inreein tia.

³Sünainjee nal'anasia chi Maleiwakai aapünakat tamüin, tamüshii paala jia jüpüshua: Nnojo ju'waataain sulu'u jukuaippa. Shia anaka alu'u müleka jiyaawatüle naa'u Maleiwa sünain niain juuntüin atüma jaa'inrüün tü nüchekakat jüpüleerua. Anakaja müleka sotüle jaa'in che'ojaajeerüin waneepia akaalijünnäa jümüin nütüma Maleiwa süma'inru'u ji'yataain nümuin. ⁴Jülijä jaa'in wakuaiippa sünain wainmain wa'ülia. Mayaaинje een wajapü oo'ulaka woo'ui, nnojotsü akatajiraain tiairua. Waneesia ne'e wakuaiippa. Maa aka wajapü, ja'iijaasü süpüla aa'inraa wane kasa. Akaajaa woo'ui, ja'iijaasü süpüla aa'inraa wane kasalaya. ⁵Müsia wakuaiippa waya anoujashiikana wapüshua nünain Cristo. Ja'itaina wainmain wayakana, wayajiraashii sünain tü wanoulakat. A'aniraasü wakuaiippa nümaa Cristo süka niain wa'yataain amüin wane'leware wakua. ⁶Anakaja müleka wa'yataale nümuin Maleiwa süka tü atüjae eitajünakat wamüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Naata'awaisü tü atüjae aapünakat wamüin süpüla wa'yataain nümuin Maleiwa. Müleka saapünüle pümuin süpüla aapirülinjachin pia wayuu süka

nünüiki Maleiwa, anakaja püküjale waneepia tü shiimüinkat pünoujakat anain. ⁷Müleka saapünüle pümuin süpüla akaalijülinjachin pia na puwalayuukana, puu'ulaka pümuata tia. Müleka shiale süpüla ekirajülinjachin pia sulu'u tü outkajaaleekat, anasü paa'inrüle tia. ⁸Chi wayuu eekai naapünüin amüin süpülaachecherülinjachin nia saa'in wayuu sünain anoujaa, anashi müleka naa'inrüle tia. Chi eekai naapünüin amüin süpüla asüläjülinjachin nia sümüin wayuu eekai maletsein, anashi nnojoire ji'iyein nia suulia. Müleka shiale süpüla aluwataalinjachin pia wayuu, anakaja tütle pia sünain aluwataawaa. Müleka shiale süpüla amüliajülinjachin pia wayuu, anashi müleka paa'inrüle tia sümaa talatiin paa'in.

Anaawaa sümaa wayuu waneepia

⁹Nnojo aiyaain wayuu jüpüla, shiimüinjattü alin jüpüla. Jiyoukta tü mojusükat süpüleerua jaa'inrüinjattüin tü kasa anasükat.

¹⁰Anakaja müleka aijiraale jia jüpüla, süka pawalaawainapain jia. Nnojo yaletüin jukuaippa su'upala wayuu, shia jii'iyata nojut napüshua na juwalayuukana.

¹¹Anakaja ji'yataale nümuin chi Senyotkai süka süpüshua jaa'in sünain nnojoliin jukulajaain.

¹²Müleka ji'rüle müliaa saalijee tü jünoulakat, anasü jüchecherüle jaa'in su'utpünaa. Jüchunta waneepia nümuin Maleiwa, sümaa talatiin ma'i jaa'in süma'inru'u ja'atapajüin tü naa'inrüinjatkät jümüin. ¹³Jüsülaa süpüshi tü juwashirüinkat namüin na juwalayuukana eekai maletsein. Je

müleka nantüle wane juwalayuu
jünainmüin, anashii müleka
kapürale jaa'in naya.

¹⁴Müleka ji'rüle müliaa sütümä
wayuu sünainjee tü jünoulakat,
anakaja müleka jüchuntüle nümüin
Maleiwa süpüla nii'iyatüinjatüin
na'anasia sümün tia wayukot, je
nnojotsü süpüla kasalajanainjatüin
sümün nütüma. ¹⁵Müleka talatüle
naa'in wane wayuu ja'aka, talata
ja'a'in wanaa nümaa. Je müleka
mojule naa'in wane wayuu ja'aka,
moju jaa'in wanaa nümaa. ¹⁶Nnojo
ju'waataaain sulu'u jukuaippa sümaa
pülayaain jaa'in suulia wayuu, shia
jaa'inra akaalijaa wayuu süpüshua
sünain nnojoliin kacheekala'atain jia
wayuu.

¹⁷Müleka mojulaale wane wayuu
jümuin, anakaja müleka jiirakaale
nüka. Nnojo mojulaain jia ni'ipajee,
shia jaa'inra tü anasükat su'upala
wayuu süpüshua. ¹⁸Anakaja müleka
kamaneere jia sümün wayuu
süpüshua suulia pa'ürülaawajirawaa.
¹⁹Müleka su'utünüle aa'in wane
jüpüshi, nnojo kee'ireein jaa'in
pasalawaa. Shia anaka alu'u
juu'ulaale chi uwomuyuukai
najapulu'u Maleiwa süpüla
niainjachin süsalaatüma nia.
Anuu tü nümakat chi Maleiwakai
soo'opünaa tia, ashajünüsü paala
sümaiwa sünain müin mayaa:

“Süsälainjatü wayuu tatüma
tayakai
süka tayain pasalaainjachin
tatüma wayuu”.

²⁰Je wane ashajuushikalia, müsü
mayaa:

“Müleka aire jamü sümün wane
jü'lünüü,
anakaja jikirüle shia.
Je münyaasüle nia,

anakaja jüsüläjüle wüin
nüsüin
süpüla japtülinjachin nia
saalijee tü mojusü
naa'inrakat jüka”.

²¹Jalia jia suulia shiyamüllaa tü
mojusükat. Shia anaka alu'u müleka
jüyamürüle tü mojusükat süka tü
anasü jaa'inrakat waneepia.

Kojutaa atüma na laülaayuushiikana

13 ¹Tekirajeena joo jia sünain
tü anasü jaa'inruijinjatkat
sh'iipajee naluwataain na
sülaülashiikana mma. E'itaushi
naya nütüma Maleiwa. Müleka
nnojoliireje e'itaauushin naya
nütüma, nnojoliishijje aluwataain.
Je nücheküin chi Maleiwakai
süpüleerua jüüjüüinjatüin
wayuu süpüshua namüin. ²Chi
eekai niyouktüin aluwataanaa
natüma, niyouktüinja'a mmata
tü ni'inaajalakat chi Maleiwakai.
Süsäleechi nia nütüma saalijee
tia. ³⁻⁴Shiimüin sünain jashichin
chi Maleiwakai namüin na wayuu
aa'inrakana tü mojusükat. Ni'itaain
Maleiwa na sülaülashiikana mma
süpüla kasalainjanainjatüin natüma
naainjala na mojulaashiikana.
Sükajee tia, mmoleena naya
neema. Otta chi wayuu aa'inrakai
tü anasükat, nnojoleechi mmolüin
neema, süka nüchepchiaiin
Maleiwa naya süpüla akaalijaa
wayuu. Nnojoleere jiimoliain naya,
anakaja müleka lotüle jukuaippa
no'upala süpüla neirakaainjanain
jüka. ⁵Tamüshii paala jia jüchikua:
Anakaja jüüjüüle jia namüin
na sülaülashiikana mma, süka
nnojölüin süsäleelin jia natüma, je
süka jüttüjaain saa'u sünain shiain tü
anasükat nu'upala Maleiwa.

⁶⁻⁷ A'yataashii na sülaülashiikana mma waneepia sünain aluwataawaa. Oo'ulaka okotchajitshii neerü süpüla tü kasa che'ojaakat sulu'u tü mmakat. Anakaja nnojoliire ja'alijiraain suulia awalaajaa tia namüin, süka e'itaushin naya nütüma Maleiwa süpüla tia. Je anakaja müleka jii'iyatüle nojut namüin, süka nüchepchiaiin naya Maleiwa süpüla akaalijaa wayuu je süpüla süsalaa atüma na mojulaashiikana.

**Aiwaapüla wayuu süka
sülu'ülin nükalia Cristo**

⁸ Watüjaa aa'ulu sünain anain müleka pansaale tü wamakat süpüla wawalaajüin süchikua tü wajuyaalakat. Akaajaa jia, pansaa jütüma tü jümakat süpüla aijiraain jia jüpüla jüpüshua waneepia. Na wayuu aijiraakana napüla, nekerajüin süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés sükajee tia. ⁹Müsü tü nuluwataakat anain Moisés: "Ai jüpüla wayuu süpüshua maa aka alin pia püpüla jiraa", müsü. Müleka juu'ulaküle tia, nnojoleerü jaal'inrüin tü kasa achiajaanakat oulia waya nütüma sünain müin mayaa: "Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat pu'wayuusein. Nnojo pu'utüin saa'in wayuu. Nnojo pu'luwajüin sükorolo wayuu. Nnojo kee'ireein paa'in naata kokoroloshi", müsü. ¹⁰Müleka aire wapiüla wane wayuu, nnojoleena waya e'rüliin wayumüin nümuin. Saa'u aijiraain waya wapüla wapüshua, wekerajüin süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés sükajee tia.

¹¹ Anakaja müleka aire jüpüla wayuu süpüshua, süka kettaaitpain sükalia süpüla eeinjatüin ma'i waa'in sünain süpüshua tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua. Ai jüpüla wayuu süpüshua, süka sülü'ülin nükalia chi Wasenyotsekai Jesucristo sünain niitaain nüchikua süpüla nujuittirüinjanain waya suulia waainjala. Pejreesia ma'i nükalia suulia paala wekeroloiwa'aya sünain anoujaa nünain Cristo. ¹²⁻¹³Saa'u sülü'ülin nükalia Cristo, juu'ulaa suulia aa'inraa kasa mojusü, maa aka tü saa'inrakat wayuu sa'akapünaa piyuushi. Shia anaka alu'u müleka yapale jia süpüla eejirawaa sümaa tü mojusükat sünainmüin aa'inraa tü anasükat. Nnojo maa'in jaa'in sünain emi'ijaa. Nnojo jiperüin. Nnojo ju'luwajiraain jukuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo. Nnojo jüchunjain aa'in saa'u wayuu sünain jü'ülijaa. ¹⁴Juu'ulaa suulia jüle'eru'uin süchiki kaainjalaa. Shia anaka alu'u müleka jühatüle nukuaippa chi Senyotkai Jesucristo, süpüla nükaalijainjanain jia sünain ayamülaa tü mojusükat.

**Eewaa aa'in sünain tü nünoujakat
anain wane wawala**

14 ¹Ashajüshi taya jümüin joolu'u nachiki na anoujashiikana eekai nnojoliyülin nayaawatüin ma'i saa'u sukuaiippa tü anoujaakat. Anakaja müleka kamaneere jia namüin sünain nnojoliin jü'ülijaa namaa sünainjee tü nanoujakat anain, müleka lotüle shia, nnojottaale lotüin. ²Eesü süpüla nnojoliin mojuin jümüin ekaa eküülü eekai eein ne'e, süka anain tia no'ulu'u

Maleiwa jaajüin. Otta nümüin chi juwalakai mayaawatütinkai saa'u sukuaippa tü anoujaakat, mojushiiüsü süpüla niküin asalaa, süka nnojolüin anain tia no'ulu'u Maleiwa naajüin.

³Nnojo püplain jaa'in nuulia chi puwala meküinkai asalaa. Je pialeje chi meküinkai asalaa, anakaja nnojoire piyoujain chi puwalakai eekai niküin asalaa, süka kamaneein chi Maleiwakai wamüin waya anoujashiikana wapüshua.

⁴Tamüshii paala jia jüpüshua: Nnojotsü anain jiyoujain wane juwala, süka nüchepchiaiin Maleiwa waya wapüshua. Nia akaalijaka waya sünain atüjawaa saa'u tü waa'lindrakat müleka anala shia, müleka mojule. Müleka waa'lindrüle tü kasa mojusükat, kasalajaneerü wamüin nütüma. Otta wountüin waa'lindrüin tü anasükat nütüma.

⁵Eeshii ja'aka eekai kojutüin atüma nakalia na judíokana, tü na'waajakat o'u Maleiwa. Otta wanee, nnojotsü kojutüin natüma. Tamüshii paala jia jüpüshua: Anakaja müleka jiyaawatüle saa'u tü jünoujakat anain. ⁶Chi kojutkai atüma nakalia na judíokana, kojutüshi Maleiwakai nütüma sükajee tia. Maa'aya aka chi meküinkai asalaa, kojutüshi Maleiwakai nütüma sükajee tia sümaa naapüin analu'ut nümüin. Maa'aya aka chi ekakai eekai een ne'e, kojutüshi Maleiwakai nütüma sükajee tia sümaa naapüin analu'ut nümüin. ⁷⁻⁸Tü waa'lindrakat kataiwa'aya wo'u, nnojotsü süpüla jatütüin talatiinjatüin ne'e waa'in, süpüla jatütüin kojutüinjachin watüma chi Maleiwakai. Nnojoleena wayain kojutka, nieechi chi Maleiwakai. Nüchooin

waya sünainjee tü naa'inrakat chi Wasenyotsekai Jesucristo. Ja'itakaje'e ouktapa waya, ayateena waya nüchooin.

⁹Watujaa aa'uchi Cristo sünain ouktüin saa'u waainjala sümaa süso'iraain naa'in süpüla niainjachin Wasenyotsein. Nia Wasenyotseka joolu'u kataiwa'aya wo'u je ayateechia Wasenyotsein süchikijee ouktüin waya. ¹⁰Süka niain Wasenyotsein wapüshua, nnojotsü anain pülate jaa'in nuulia chi juwalakai, je nnojotsü anain jiyoujale nia. Niainjachi Maleiwa ayoujaka, süka washa'wale'enneenain wapüshua nümülatu'u so'uweena wane ka'i süpüla wasouktüinjanain nümüin saa'u tü waa'lindräpü'ükät. ¹¹Shia tü nünüiki Maleiwa ashajünakat paala sünain pansaain:

“Shiimüin sünain piain
Maleiwain’,
meerü tamün tü
wayuukolüirua
süpiüshua’aya
sünain süsapainyo’ukain shia
tamülatu'u”.

¹²Asouktinneena waya nümüin wane'ewa'ire wakua saa'u tü waa'lindräpü'ükät kataiwa'aya wo'u, tü eekai anain, je tü eekai mojuin.

¹³Sükajee tüü, juu'ulaa suulia jiyoujain na juwalayuukana. Anakaja müleka eere jaa'in sünain süpüshua tü jaa'lindrakat, suulia jaa'lindrüin wane kasa nujutuweetkat atüma wane juwala.

¹⁴Saa'u sa'anirraaitpain takuaippa nümäa chi Wasenyotsekai Jesucristo, tatüjaan aa'ut sünain shiimüin nnojolüin yarüttüin waa'in sütümä wane kasa wekakat. Otta müleka mojushiire nümüin wane juwala

ekaa wane eküülü, anakaja müleka nnojorule niküin shia.¹⁵ Je müleka mojule naa'in chi juwalakai saalijee masütaajuin jia sünain ekaa türa eküütkat, shiimünja'a maalin nia jüpüla sükajee tia. Müleka niküle türa eküütkat jüchiirua, kaainjalashi nia saa'in nümiin sükajee tia, je amalajaweerü tü nünoulakat. Nnojo motüin jaa'in sünain ouktüin Cristo naa'ujee niaka'iya.¹⁶ Müleka jütiijaale naa'u wane juwala sünain mojeerüin naa'in saalijee tü kasa jaa'irnünjatkat, anakaja nnojorule jaa'irnün shia. Ja'itairü nnojolüin mojuin shia saa'in jümüin, mojeerü nüniiki chi juwalakai jümüin müleka jaa'irnürüe tia.

¹⁷ ?Kasa nüchekaka chi Maleiwakai wapüleerua, waya eejenakana nümaa sünain aluwataawaa so'uweena wane ka'i? "Anakaja piküle tüü. Tüü, nnojotsü süpüla piküinjatüin", Ɂmünüshii waya nüüma Maleiwa? Nnojo. Naapüin chi Naa'inkai wamüin süpüla woonooinjanain sümaa nüniiki waneepia, süpüla anainjatüin wakuaiippa nu'upala je süpüla talatünjatüin ma'i waa'in nümaa.¹⁸ Otta jiakana, müleka kamaneere jia namüin na juwalayukana wanaa sümaa ji'yataain nümuin Cristo, talateechi chi Maleiwakai jümaa je nnojoleerü mojuin sünüiki wayuu jümüin.

¹⁹ Saa'u nüchooinapain waya Maleiwa, anakaja wakaalijiraale suulia a'lülijaajirawaa, süpüla katsünjatüin waa'in wapüshua sünain tü wanoulakat.²⁰ Jalia jia jümalaje'erajayaa tü naa'inrakat Maleiwa ja'aka. Watüjaa aa'ulu sünain nnojolüin yarüttüin waa'in sütüma wane kasa wekakat. Otta

müleka kaainjarale wane wawala watüma sünainjee tü kasa wekakat, mojusü tü waa'inrakat sükajee tia.²¹ Müleka kaainjarale nia sütümä wekün asalaa, nnojotsü wekünjatüin shia. Müleka kaainjarale nia sütümä wasüin wiino, nnojotsü wasüinjatüin shia. Müleka kaainjarale nia sütümä wane kasa eekai eein, nnojotsü waa'inrüinjatüin shia.

²² Müleka anala saa'in jümüin tü jünoujakat anain soo'opünaa eküülü je soo'opünaa asüüli, anakaja müleka nnojoliire ju'waataain sulu'u tia. Jaashajaa súchiki nümaa Maleiwa nüümüwa. Je müleka jütiijaale saa'u tü nünoujakat anain wane juwala soo'opünaa eküülü je soo'opünaa asüüli, nnojo jaa'irnün wane kasa mojukat atüma naa'in. Müleka jaa'irnürüe tia, mojeerü nüniiki na juwalayukana jümüin. ²³ Je müleka nnojorule anain saa'in jümüin no'ulu'u Maleiwa jiküinjatüin wane eküülü, nnojo jiküin shia. Müleka jikülen, kasalajaneerü jümüin shia nüüma Maleiwa süka nnojolüin sünainjeejatüin shia tü jünoulakat. Nnojo motüin jaa'in tüü: Tü waa'inrakat, müleka nnojorule sünainjeejatüin tü wanoulakat, kaainjalaa tia.

15 ¹⁻² Wayakana ayaawatakana ma'i saa'u sukuaiippa tü anoujaakat, anakaja müleka wakaalijüle na wawalayuu nnojoiyüliikana ayaawatüin ma'i saa'u tü anoujaakat. Nnojotsü anain müleka waa'inrüle tü wachekakat ne'e wamüiwa. Shia anaka alu'u müleka wakaalijale na wawalayukana sümaa wachecherünjatüin naa'in süpüla katsünjatüin tü nanoulakat.

³Anakaja müle aka waya naa'in Cristo sünain nnojoltiin naa'inrüuin tü nüchekakat ne'e nümüiwa wanaa sümaa yaajachin nia mmolu'u. Naa'inrüuin waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua. Shia tü ashajünakat nüchiki sünain müin mayaa: "Na wayuu e'rüliikana wayumüin nümüin Maleiwa, e'rülii wayumüin tamüinya süka nanüiki", müsü.

⁴Aamasü ma'i wamüin süpüshua tü pütchi ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkät Maleiwa süpüla wekirajaajiraain sünain. Müleka we'rüle müliaa, akaalijünüshii waya sütümäa tü pütchikat süpüla süchecherüinjatüin waal'in su'utpünaa tü müliaakat. Je müleka süshapajaale waa'in sünain wa'atapajüin tü naa'inrüinjateetkat chi Maleiwakai wamüin, katsüinsü waa'in sütümäa tü pütchikat süma'inru'u wa'atapajüin.

⁵Jia oushikajaakana süchiirua nukuaippa Cristo Jesú, tachuntüin nümüin chi Maleiwaachechetkai waal'in, katsüinkai atüma wanoula, süpüla paa'invajiraainjanain jia nütüma, ⁶je süpüla wanaawainjatüin jaa'in nütüma sünain a'waajaa nia, chi Nüshikai chi Wasenyotseksi Jesucristo.

Kamaneeshi chi Maleiwakai namüin na gentilekana

⁷Maa aka kamaneein Cristo jümuin, anakaja kamaneejiraale jia süpüla nu'waajünüinjachin chi Maleiwakai sütümäa wayuu süpüshua. ⁸Nia a'waajünaka natüma na judíokana, süka nüjütüin Jesucristo chi Nüchonkai nanainmüin süpüla natüjaainjachin naa'u sünain nikeraajüin tü

nümakat paala namüin na natuushinuu maalajanama'akana sünain pansaain nünüiki namüin sünain nüjütüinjachin Cristo na'akamiin so'uweena wane ka'i. ⁹Je a'waajünüshi chi Maleiwakai natüma na gentilekanaya, süka nümliajünapain naya. Shia tü ashajünakat achiki paala sümäiwa sünain müin mayaa:

"Taapeerü pümuin analu'ut na'akapünaa na wayuu gentilekana.

Ee'irajeechi taya sünain ta'waajüin pia no'upala".

¹⁰Eesü wane ashajuushiya, müsü mayaa:

"Jiakana gentilekana,
anakaja jiajiraale namaa na
nüpüshikana Maleiwa
sünain ju'waajüin nia".

¹¹Je wane ashajuushikalia sünain maa:

"Jiakana gentilekana jüpuhua,
anakaja ju'waajüle chi
Maleiwakai süka süpüshua
jaai'in".

¹²Je wane ashajuushikat nütüma Isaías, mataasia yaa:

"So'uweena wane ka'i, anteechi
wane nuu'uliwo'u Isaí, chi
nüshikai David.

Aneekünatüjülia nia
nütüma Maleiwa süpüla
nuluwataainjanain na
gentilekana.

Natüjaajeechi aa'u nia sünain
naa'inreerüin kasa anasü
namüin".

¹³Je joolu'u, achuntüshi taya
tachikua jaa'u jia anoujashiikana
chakana Roma, süpüla
nükaalijainjanain jia chi
Maleiwakai,achechetkai saa'in
wayuu sünain anoujaa, sünain

talatüinjatiin jaa'in wanaa sūmaa
ji'yataain nūmūin, je süpüla
naapüinjatiin wane anaa jūmūin
sükajee jünoujain nūnain. Je
sūma'inru'u ja'atapajuiin tü kasa
anasü naa'inrūinjatkat jūmūin,
achechenneerü jaa'in waneeopia
sūnain anoujaa nütüma chi
Naa'inkai Maleiwa süka pülashin
ma'i nia.

**Soo'opünaa tü ni'yataainkat
Pablo na'aka na gentilekana**

¹⁴Tawalayuwaa chakana Roma,
tatüjaa aa'uchii jia sūnain wayuuin
jia anashii, je sūnain jiyaawatüin
saa'u tü nüchekat chi Maleiwakai
jüpüleerua, je sūnain juuntüin
jikirajuiin na juwalayuukana
sūnain tü shiimüinkat. ¹⁵Saa'u
anamiain chi Maleiwakai tamüin
je saa'u nüneekuiin taya, nnojoishi
mmoluwain taya saa'u toso'irüin
ja'a'in sūnain tü shiimüinkat
süka tü tashajüitpakat jūmūin.
¹⁶Aneekünüshi taya nütüma
Maleiwa süpüla taküjinjatiin
nüchiki chi O'tte'erüikai namüin
na gentilekana. A'yataashi taya
nūmūin Cristo Jesús naa'ujee na
gentilekana shii'ree talatüinjachin
Maleiwa namaa nanoujapa nūnain
sūmaa nakatannuin suulia naainjala
nütüma chi Naa'inkai Maleiwa.

¹⁷Saa'u sa'aniraaitpain takuaippa
nūmaa Cristo Jesús, a'waataashi
taya sulu'u ta'yataain nūmūin chi
Maleiwakai, ¹⁸⁻¹⁹süka nükaalijain
taya Cristo sūnain tü taa'inrakat
na'aka na gentilekana sūnain aküjaa
nüchiki sūmūin wayuu süpüshua
chajee Jerusalénjee chamünre'eya
Ilíricomüin. O'ttüsü wainma wayuu
sūnain oonowaa sūmaa nūnuki
Maleiwa, süka ne'rüin tü kasa anasü

taa'inrakat no'upala, tü nütüjakat
apüleerua Maleiwa nūmūiwa.
Tountüin taa'inruiin shia, süka
pülashin ma'i chi Naa'inkai Maleiwa
sūnain nükaalijain taya. ²⁰Keejiasü
ma'i tamüin aküjaa nüchiki chi
O'tte'erüikai sūmūin wayuu eere
matijaajuuin naa'u Cristo. Nnojotsü
keejiaiin tamüin a'yatawaa eere
ni'yataaichin wane aküjai. ²¹Anuu
tü ashajünakat paala nüchiki Cristo,
müsü mayaa:

**"Aküjüneerü nüchiki sūmūin
wayuu eekai nnojolüin
süküjünüin amüin paala
süpüla sütüjaainjachin naa'u".**

**Aküjüshi Pablo süchiki
o'unaa Romamüin**

²²⁻²⁴Otta jaikana
Romaje'ewaliikana, wainmairü
ma'i juya shii'ree te'reein ma'i jia.
Isapü'lüsü tachiki o'unaa jünainmüin,
süka wainmain ta'yataain sūnain
aküjaa nüchiki Cristo sainküin
mmakat süpüshua. Alu'ujasa joolu'u,
süka kettaaitpain ta'yataain sulu'u
tü mmakat eere taya maa'ulu
yaa, yapashi taya süpüla to'unüin
jünainmüin. Sūnain to'unajachin
Españamüin, ji'iyoupünaajeechi
taya palit ka'i. Kaalijeechi taya
jütüma süpüla to'unüin chajee
jüma'anajee chamüin Españolamüin.

²⁵Otta palajana, o'ueechi
taya Jerusalénmüin süpüla
takaalijüinjanain na wawalayuu
judío müliakana jamü. ²⁶Na
anoujashii gentilekana chakana
sulu'u tü mmakat Macedonia
oo'ulaka yaa sulu'u tü mmakat
Acaya, asülajüshii naya süpüshi
tü nawashirüinkat süpüla
nakaalijainjanain na wawalayuu
chakana Jerusalén. Shia to'unajaiika

apüla Jerusalénmüin alü'üja tü nasülajüinkat. ²⁷Talattüsü naa'in na gentilekana sünain asülajaa. Anasü saa'in tamüin tü naa'inrakat sünain nasülajün namüin na judíokana tü che'ojaakat namüin maa'ulu yaa, süka saapüniin namüin na gentilekana na'anasia Maleiwa naapakat paala namüin na judíokana.

²⁸Süchikjee taapiün tü asülajünakat namüin na judíokana, o'uneechi taya chamüin EspaÑamüin sünain ji'iyoupünaainjachin taya cha'aya Roma. ²⁹Achuntüshi taya wainmatua nümüin Cristo jaa'u, shii'liree naapüin jümüin wainma tü kasa anasü iipünaajeejatkat. Je joolu'u sünain to'unüinjachin jünainmüin, tatüjaan aa'ulu sünain shikeraajüinjatüin süpüshua tü tachuntakat apüla.

³⁰Saa'u jünoujain nünain chi Wasenyotsekai Jesucristo wanaa tamaa, je saa'u aijiraain waya wapüla süka eein chi Naa'inkai Maleiwa wamaa, anakaja waneepiale jia sünain achuntaa taa'u nümüin chi Maleiwakai. ³¹Jüchunta nümüin taa'u süpüla talatüinjatüin naa'in na anoujashii chakana Jerusalén sümaa tü taa'inrüinjatkat cha'aya. Je jüchunta nümüin süpüla taa'inmajüniiin nütüma noulia na manoujainsaliikana chakana sulu'u tü mmakat Judea. ³²Müleka nücheküle tapüleerua chi Maleiwakai, anteechi taya ja'akamüin sünain ji'iyouinjachin taya. Talateerü ma'i taa'in süka eeinjachin taya jümaa. ³³Otta tayakai, tachuntüin nümüin Maleiwa apakai wane anaa wamüin, süpüla eeinjachin nia jümaa waneepia. Amén, tawalayuwa.

Aluwate'etshii nanüiki süpüla asakaa na nawalayuukana

16 ¹Tü wawalakat Febe anteetkat jünainmüin, yalayalasü shia saa'in tamüin sünain shi'yataain sulu'u tü outkajaaleekat yaaya Cencrea. ²Jia nüpüshikana Maleiwa, anakaja kamaneere jia sümüin, süka jiajiraain sümaa sünain jünoujain nünain chi Senyotkai. Jükalijja shia sünain tü ja'ijaakat sümüin, süka sükalijjapü'ün tayakai oo'ulaka wayuu wainma.

³Tasakeein joolu'u na tawalayuu chakana ja'aka.

Tasaküin Priscila nümaa Aquila a'yataaliikana tamaa paalainka yaaya sünain aküjaan nüchiki Cristo Jesú. ⁴Soo'opünaa no'utüneein aa'in, ayatshii'ya nakaalijain taya. Sükajee tüü, tayakai namaan na anoujashii gentilekana sulu'u tü outkajaaleekat süpüshua, waapüin analu'ut namüin.

⁵Tasaküin tü anoujasü jutkatsükalüirua chaa nepialu'u.

Je tasaküin Epeneto chi tatünajutkai, chi palajachikai sünain anoujaan nünain Cristo yaa sulu'u tü mmakat Acaya.

⁶Tasaküin joolu'u María, wane wayuu tütsü sünain a'yataawaa ja'aka.

⁷Tasaküin joo Andrónico sümaa Junias na tapüshi judíokana püreesapü'ükana wanaa tamaa. Ekerotshii palajana tapüleerua sünain anoujaan nünain Cristo, je kojutshii naya natüma na Aluwataaushikana.

⁸Tasaküin joolu'u Amplias chi tatünajutkai aishikai tapüla sulu'u anoujaan nünain chi Senyotkai.

⁹Tasaküin Urbano chi a'yataaikai
nümüin Cristo wanaa wamaa,
oo'ulaka Estaquis chi tatünajutkai.

¹⁰Tasaküin Apeles chi anakai ma'i
sünain sa'aniraain nukuaippa nümaa
Cristo, süka naa'inrüin waneepia tü
aluwataanakat anain.

Tasaküin napüshua na
nüpüshikanairua Aristóbulo.

¹¹Tasaküin Herodión chi judíokai
wanaa tamaa.

Je tasaküin Narciso oo'ulaka na
anoujashii chakana nipialu'u.

¹²Tasaküin Trifena sümaa Trifosa
oo'ulaka Pérsida kojutkat ma'i
tatüma. Tütüshii ma'i naya sünain
a'yataawaa nümüin chi Senyotkai.

¹³Tasaküin Rufo sümaa tü
niikat. Yalayalashi ma'i nia sünain
ni'yataain nümüin chi Senyotkai. Je
tü niikat, müsü aka shia saa'in wane
tei, süka saa'inmajapü'iin taya.

¹⁴Tasaküin Asíncrito, Flegonte,
Hermas, Patrobas, Hermes je
wawalayuu eekai jutkatüin namaa.

¹⁵Tasaküin Filólogo, Julia, je
Nereo sümaa tü nüshunuukat,
oo'ulaka Olimpas namaa napüshua
na anoujashiikana eekai jutkatüin
cha'aya namaa.

¹⁶Anakaja jüsakiraale jüpüshua
süka aijiraain jia jüpüla sünainjee
anoujaa nünain Cristo. Je na
anoujashiikana napüshua sulu'u tü
outkajaaleekalüirua yaaya, nasaküin
jia jüpüshua.

¹⁷Tawalayuwaa, jalia jia noulia
na wayuu ekirajakana sünain kasa
naata, na wayuu oo'ule'etkana jia
suulia paa'invajirawaa je nekirajüin
jia sünain kasa mojusü. Nnojo
ju'unüin nanainmüin sünain aapajaa
nanüiki. ¹⁸Tü pürtchi nalü'üjakat
achiki jümüin, nnojoleerü kasain
saamüin süpüla ji'yataainjanain

nümüin chi Wasenyotsekai
Jesucristo. Ekirajüshii naya shii'iree
washireein ne'e. Je chi wayuu eekai
jekechin sünain anoujaa nünain
Cristo, nünoujeerü tü alawaakat
aküjünakat nümüin, süka anain
ma'i shia sünain keme'eriain.

¹⁹Talatashaatasü ma'i taa'in, süka
ji'Innaajünün sünain joonooin sümaa
nünüiki Maleiwa. Anakaja kekiire jia
süpüla jüttüjaainjatüin saa'u tü kasa
ja'a'inrakat, müleka anala, müleka
mojule, süpüla jiyouktüinjatüin tü
kasa mojusükat sünain jaa'inrüin tü
anasükat waneepia.

²⁰Achuntüshi joolu'u taya jaa'u
nümüin chi Wasenyotsekai Jesús
süpüla nii'iyatüin na'anasia jümüin.
Je chi Maleiwa aapakai wane
anaa jümüin, ayamüleechi Satanás
nütüma süpüla malainjachin nia
süpüla ja'atajawaa.

²¹Nüsaküin jia Timoteo chi
a'yanaajiraakai tamaa nümüin
chi Senyotkai. Nasaküin jia Lucio,
Jasón, oo'ulaka Sosípater, na tapüshi
judíokana.

²²Oo'ulaka Tercio, chi ashajüikai
tü karalouktakat tanüikimaajatkat
aluwataanakat jümüin, nüsaküin
jiakanaya süka nünoujain nünain
Cristo wanaa jümaa.

²³Nüsaküin jia Gayo, chi
kamanekai wamüin wayakana
anoujashiikana wapüshua ni'iyoule
waya. Nasaküin jia Erasto, chi
aa'inmajüikai sünneetse tü
pueulokot, oo'ulaka chi wawalakai
Cuarto.

²⁴Anasü nii'iyatale Cristo
na'anasia jümüin. Amén.

²⁵Anakaja ju'waajüle chi
Maleiwakai katsüinkai atüma
tü jünoulakat sünainjee nüchiki
Jesucristo, chi O'tte'erüikai,

taküjakat jümüin. Ja'itairü nnojolüin ayaawatünüin aa'u tü nüchikikat sütümä wayuu sümaiwa paala,²⁶ ee'iyatünüitpa joolu'u wamüin. Akaalijünüshii waya sünain ayaawataa saa'u sükajee tü nashajakat na nünükimaajanakana Maleiwa. Je aluwataaanüshii waya nütüma chi Maleiwakai matüjainkai ouktaa süpüla aküja nüchiki chi O'tte'erüikai sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua

süpüla nanoujainjanain nünain je süpüla naa'inrüuinjatüin tü nuluwataakat anain.²⁷ Anakaja joolu'u wa'waajüle wapüshua chi Maleiwakai waneeshikai sünain Maleiwain, chi kekiikai ma'i sünain süpüshua tü naa'inrakat. Anakaja kojutule nia watüma süpüla ka'ikat süpüshua sünainjee tü miyo'ukat ma'i naa'inrakat Jesucristo. Amén, joo'uya waa'inraiwa tia.